Buitenspelen in Duiven!

Beheerplan Speelruimte Gemeente Duiven

December 2025

Gemeente Duiven

Inhoudsopgave

1. Inleiding 03
2. Strategisch beheerkaders 04
3. Onderzoek spelen, sporten en bewegen in Duiven 07
4. Visie voor de speelruimte 12
5. Uitvoeringsplan Speelruimte 2026- 2046 15
6. Tips voor uitvoering 19

Bijlage: 20
B1: Nationale wetgeving
B2: Schrijf van vijf voor buitenspelen
B3: De Speelbuurt
B4:Uitvoeringsprogramma
B5: Inrichtingskenmerken type plekken
B6: Wijkwandelingen

Dankwoord

Dit plan voor betere speel- en sportruimte in Duiven is voor een belangrijk deel te danken aan de inzet, het enthousiasme en de zinvolle input van de kinderen die tijdens het onderzoek hebben meegewerkt. Daarom een speciaal dankwoord voor alle kinderen die ons rond hebben geleid in Duiven tijdens een van de drie wandelingen.

Dus bij deze: Saar, Jop, Sofie, Dean, Tess, Ramses, Nikki, Julia, Boaz, Christian, Cas, Julia, Elin, Anna, Thijmen, Gijs, Teun, Fleur, Julian, Chris, Isa, Julia, Tibor, Yim, Vik en Hanna.
Namens de gemeente Duiven en de onderzoekers van bureau Speelplan:

Hartstikke bedankt!

Colofon

Titel	Buitenspelen in Duiven!
Opdrachtgever	Gemeente Duiven
Opdrachtnemer	Speelplan BV Transistorstraat 53b 1322 CK Almere 036 5236127 www.speelplan.nl
Tekst & onderzoek	Milenka Jacobs en Ferdi Tillema
Datum	december 2025

Natuurlijk ingerichte buurtplek bij de Zoete Kroon

1. Inleiding

Aanleiding

In de gemeente Duiven ontbreekt een praktisch en goed theoretisch kader voor het beheer van de speel- en sportplekken in de openbare ruimte. Het uitgangspunt is momenteel enkel reactief beheer, noodzakelijk onderhoud en enkel vervanging bij noodzaak en op initiatief van bewoners. Hoewel dit bijzondere resultaten teweeg kan brengen, ontstaat er op de lange termijn een onevenwichtige situatie. In mondige beurten neemt de kwaliteit van de speelruimte toe, terwijl in minder mondige buurten de kwaliteit zal afnemen. Bovendien zijn er veel verouderde toestellen, wat de speelruimte onaantrekkelijk maakt. Graag wil de gemeente zich inzetten voor goede speelruimte voor een brede doelgroep, zodat jong en oud samen kan spelen, bewegen en ontmoeten.

Doel en scope

Dit beheerplan is aanvullend aan het overkoepelende 'Integraal Beheerplan Openbare Ruimte'. Het vormt de leidraad voor de inrichting van gemeentelijke speelterreinen en sportplekken in de periode 2026-2046 en lange termijn. In deze periode komen bijna alle locaties in aanmerking voor herinrichting. Deze aanvulling is noodzakelijk, omdat het intergrale beheerplan te weinig houvast biedt om het bestaande speelruimteareaal te onderhouden en vervangen.

Een belangrijke basis voor dit plan is het speelruimte-onderzoek dat in de zomer van 2023 is uitgevoerd (hoofdstuk 3). Dit onderzoek geeft inzicht in het openbare speel- en sportaanbod en het gebruik, waardering en ervaringen van kinderen.

Niet openbare voorzieningen (schoolpleinen en sportvelden) vallen buiten de scope van dit plan. Wel is de aanwezigheid en het gebruik van deze voorzieningen meegenomen in het speelruimte-onderzoek.

Omdat behoeften vanuit de samenleving en daarmee de vraag naar speelvoorzieningen kunnen veranderen, adviseren we om dit beheerplan regelmatig te evalueren en zo nodig te actualiseren.

Werkwijze en participatie

In de zomer en het najaar van 2023 is door bureau Speelplan de openbare speel- en sportruimte in Duiven onderzocht. Het huidige aanbod is hierbij in kaart gebracht en het gebruik en de waardering ervan bij kinderen onderzocht.
Het onderzoek bestond uit een rondgang en uitgebreid participatietraject. Tijdens de rondgang zijn door bureau Speelplan alle speelterreinen bezocht en beoordeeld in relatie tot de wijk en buurt waarin deze liggen. Bij de participatie met kinderen zijn via drie wandelingen in samenwerking met basisscholen behoeftes en ervaringen in beeld gebracht.

De onderzoeksresultaten en speelruimtekaart zijn terug te vinden in hoofdstuk 3. Op basis hiervan en de input van de bewoners zelf zijn in hoofdstuk 4 uitgangspunten opgesteld voor de speelruimte.

De regels en aandachtspunten uit het onderzoek zijn in hoofdstuk 5 vertaald naar concrete acties voor uitvoering. Hierbij hoort een uitvoeringskaart en (financieel) overzicht van de toekomstige ingrepen op speelterreinen. Tips voor uitvoering zijn opgenomen in hoofdstuk 6.

In de bijlage is nog extra achtergrond informatie te vinden. Zo worden er een aantal termen toegelicht zoals 'de speelbuurt' en 'de schijf van vijf voor buitenspelen'. Als laatste zijn stripverhalen gemaakt van de wijkwandelingen met kinderen. Deze zijn toegevoegd als bijlage 6.

2. Strategisch beheerkaders

2.1 Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2023-2032

Gemeente Duiven heeft in het *Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2023-2032* de kaders voor het beheer en inrichting van ruimtelijk beleid voor de openbare ruimte verzameld. Het IBOR is de basis voor de beheerplannen van verschillende sectoren, zo ook dit beheerplan. In het IBOR worden 5 centrale ambities geschets die toegepast moeten worden bij het beheren van de openbare ruimte.

1. De basis op orde.

Deze ambitite gaat over het proces van het beheren van de openbare ruimte. Er wordt gestreefd naar een professionele, goed georganiseerde en efficiënte aanpak. Hiervoor is het noodzakelijk dat de data op orde is (areaal, ouderdom, kwaliteit, etc.) en dat er integraal gewerkt wordt met één integraal meerjarenplan.

2. Betrokken samenleving.

Deze ambitie gaat over bewoners een actieve rol geven in hun eigen leefomgeving. Op het gebied van beheer en ontwikkeling, zodat er meer eigenaarschap ontstaat. Dit gaat onder andere door duidelijk en proactief communiceren, intensivering zelfbeheer (voldoende vrijheid, duidelijke randvoorwaardes, afspraken en goede begeleiding) en duidelijke kaders voor participatie in beheerplannen.

3. Toekomstbestendig.

Deze ambitie gaat over de klimaatadaptatie opgaven. Er moeten stappen gezet worden op gebied van klimaat (meer groen en blauw, meer regenwateropvang, minder verharding), biodiversiteit (natuurinclusief, vergroening, diverser, ecologisch beheer), duurzaamheid, circulariteit (hergebruiken materialen, werken met gerecyclede materialen en kiezen voor duurzamere materialen, eisen stellen aan leveranciers) en de energietransitie (efficiëntie en bewuste keuzes o.a. in verlichting). Ook de rol die bewoners hierin kunnen hebben (beheer en aanleg van meer en diverser groen).

4. Inclusief.

De ambitie gaat over het creëren van een inclusieve samenleving. Hiervoor is een toegankelijke openbare ruimte belangrijk met bereikbare openbare plekken (veilige en toegankelijke routes met voldoende rustpunten, voorzien zijn van bewegwijzering), met een inrichting voor iedereen (o.a. zitplekken en schaduw). Lokale bewoners en belangengroepen moeten betrokken worden voor input (bijv. Stichting Gehandicaptenraad Duiven, raad voor sociaal domein en de inclusiewerkgroep Duiven). Projecten die bijdragen aan een inclusieve samenleving moeten hoog op de agenda gezet worden.

5. Aantrekkelijk en uitnodigend.

Deze ambitie gaat er over het creëren van een beweegvriendelijke omgeving. Binnen een beweegvriendelijke leefomgeving worden alle inwoners (jong en oud) uitgedaagd om te sporten, spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte. Natuurbeleving (een groene omgeving) is hier ook een belangrijk kenmerk in.

2.2 De BOSS-gedachte (2016 - tot nu)

Voor het opstellen van de BOSS-gedachte (2016) is onderzoek gedaan met een vragenlijst. De belangrijkste resultaten waren:

- Sport- en beweegvoorzieningen waren er voldoende volgens 2 op 3 bewoners.
- Speeltuintjes waren er voldoende, maar minder populair dan eigen tuin of grasveldjes. Om hier beter gebruik van te maken zijn vooral het verbeteren van het aanbod belangrijk en de mogelijkheid hier met bekenden naartoe te gaan.
- Speelvoorzieningen zijn goed bereikbaar, maar van mindere kwaliteit.
- De rol van de gemeente ligt volgens haar burgers vooral in het op peil houden van de randvoorwaarden (lees: de voorzieningen betaalbaar en toegankelijk houden) om te sporten en eventuele kwetsbare groepen daar waar nodig te ondersteunen.

De resultaten van deze vragenlijst zijn gebruikt om de BOSS-gedachte op te stellen in 2016. In het IBOR wordt naar deze visie gerefereerd voor het beheren van de openbare speelruimte. De doelstelling van de BOSS-gedachte is:

'Iedere Duivenaar wordt uitgedaagd en gestimuleerd om (samen) te Bewegen, Ontmoeten, Sporten Spelen en vindt hierin op een laagdrempelige manier zijn weg.'

Om deze doelstelling te bereiken is het BOSS-kompas opgesteld. Het kompass bestaat uit vijf routes met doelstellingen die moeten leiden tot concrete acties. De eerste drie routes van het compas gaan over gymlessen op scholen, het verspreiden van informatie over sportactiviteiten en sportaccomodaties. Route vier en vijf hebben invloed op de openbare ruimte en dit beheerplan:

4. Gezonde leefstijl bevorderen.

Doel: Promoten van een gezonde leefstijl voor jong tot oud.

5. Bestaande speelplaatsen natuurlijk inrichten.

Doel: Kinderen naar buiten krijgen. Maak speelplaatsen uitdagend voor kinderen. Leg wat neer en kinderen bedenken zelf wel hoe ze dat gaan benutten. Belangrijk is dat je bij nieuwe initiatieven de buurt informeert en betrekt. Belemmerende regelgeving opheffen.

In een collegevoorstel van 2017 wordt naar aanleding van een pilot aangedragen om onder het mom van BOSS het initiatief bij de burger te laten en pas speelplekken te vernieuwen als bewoners zelf met initiatieven komen (anders weghalen).

In 2023 is het Sport- en Beweegakkoord Duiven herijkt, een lokale uitwerking van het Nationaal Sportakkoord, met als doel om sport toegankelijk te maken voor iedereen, in iedere gemeente.
Het herijkte Sport- en beweegakkoord II is onderdeel van het Integrale plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Een sportakkoord is geen doel op zichzelf, maar een middel om organisaties met elkaar te verbinden, gezamenlijke afspraken te maken om de sport duurzaam te maken en uiteindelijk meer mensen in beweging te krijgen en houden. In Duiven richten we ons binnen het Sport- en beweegakkoord op vier thema's:

- Inclusie en diversiteit
- Vitale sportaanbieders
- Sociaal veilige sport
- Vaardig in bewegen

Ook bewoners initiatieven over en rond speelplekken worden gestimuleerd binnen het Sport- en Beweegakkoord.

Al deze uitwerkingen van de BOSS-gedachte voorzien niet in een goede visie over de instandhouding van de huidige speelplekken (kwaliteit en kwantiteit). Door het ontbreken van goede kaders en door de verantwoordelijkheid bij (betrokken) burgers te leggen is de praktijk van de openbare speel- en sportplekken een uitsterfconstructie tenzij de samenleving initiatief neemt. Er is ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving, maar structurele middelen zijn beperkt en een groot deel van de financiering moeten bewoners verzorgen via subsidies en fondsen. Deze situatie is onwenselijk voor uitvoering van de amities van het IBOR. De aandacht voor het bevorderen van een gezonde leefstijl (bewegen, ontmoeten, sporten en spelen) en het natuurlijk inrichten van bestaande plaatsen blijven belangrijke uitgangspunten voor dit beheerplan.

2.3 Coalitieakkoord 2023-2026

In het coalitieakkoord (november 2023) zijn drie centrale thema's opgenomen die ook betrekking hebben op de openbare speel-, sport- en ontmoetingsruimte. Daarnaast zijn er nog twee hoofdlijn thema's die ook invloed hebben op de beheerplan.

- **Centraal thema: Doorpakken in de woningbouw**
  De gemeente gaat zich inzetten om snel nieuwe woongelegenheid te creëren. Ze geven daarbij aan dat ze aandacht willen schenken aan een goede leefomgeving en sociale samenhang. Een goed openbaar aanbod aan speel, sport en ontmoetingsplekken kan hier een belangrijke rol in vervullen.
- **Centraal thema: Duurzaamheid**
  In het coalitieakkoord staat: 'de openbare ruimte moet zo worden ingericht dat de gevolgen van extreme hitte, droogte of regenval beheersbaar moet blijven. Daarnaast zetten we in op het vergroten van de biodiversiteit.' Bij de inrichting van de speelplekken kan hier goed rekening mee gehouden worden.

- **Centraal thema: Herijken van het sociaal domein**
  Binnen dit centrale thema wordt er benoemd dat we een inclusieve samenleving belangrijk vinden. Dit moet ook het uitgangspunt zijn voor de speel, sport en ontmoetingsruimte. In het ontwerpen van locatie gaan we hier rekening mee houden.
- **Hoofdlijn thema: Duiven financieel gezond**
  De gemeente moet financieël gezond zijn, zodat het in goede handen doorgeven kan worden aan de volgende generaties. Binnen dit thema moeten ook gespekken gevoerd worden over welke taken bij de gemeente horen en welke taken de samenleving kan doen. Binnen de speelplekken is er een goede mogelijkheid om (deels) het beheer door de samenleving te laten doen. Om de veiligheid te waarborgen en kwalitatief goede locaties door heel Duiven te behouden is het echter wel noodzakelijk dat er voldoende middelen beschikbaar blijven om zelf in de regie te zijn.
- **Hoofdlijn thema: Sport**
  'Bewegen draagt bij aan een gezond en vitaal leven en is daarom belangrijk.' De openbare ruimte speelt ook een belangrijke rol in het vervullen de beweegbehoefte van inwoners. De openbare ruimte staat niet benoemd binnen de beschrijving van de hoofdlijn, maar er is wel opdracht gegeven om een nieuwe sport en beweegbeleid vorm te geven. Dit beheerplan zal hier op aansluiten.

2.4 Plan van aanpak: Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

GALA is een rijksregeling van Ministerie van VWS. De regeling is in het leven geroepen om een gezonde samenleving te creëren en daarmee de zorg te ontlasten. Aan de regeling is een Brede SPUK (Specifieke Uitkering) gekoppeld, waar budgetten beschikbaar worden gesteld voor gerichte interventies. De regeling loopt van 2023-2026. Het plan van aanpak van gemeente Duiven en Westervoort is een plan voor 2024 tot en met 2026.

In het plan van aanpak is één hoofdoel opgesteld met verschillende visie- en uitgangspunten en subdoelen. Een aantal punten waar de leefomgeving direct invloed op kan hebben:

- Visie: inzetten op realiseren van laagdrempelige voorzieningen dicht bij inwoners;
-

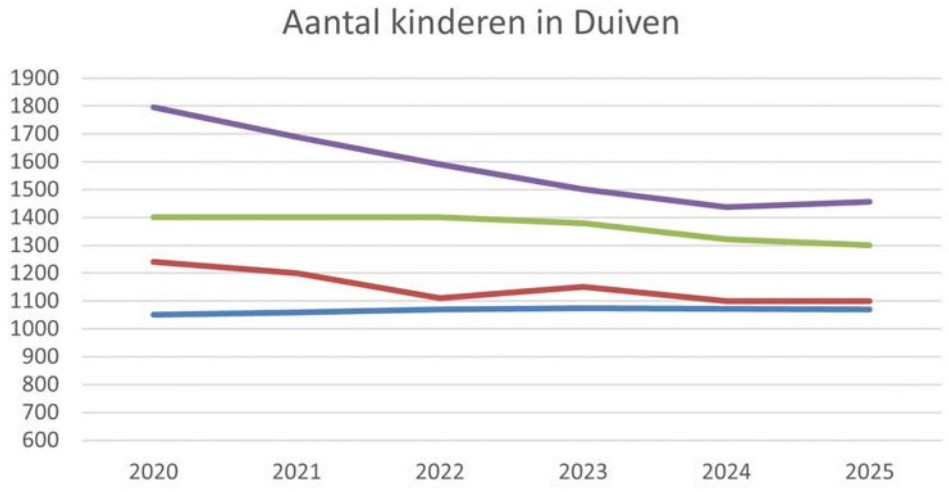
- Uitgangspunt: iedereen kan meedoen (inclusieve samenleving, waarin wordt uitgegaan iemands mogelijkheden;
- Subdoel: versterken samenwerking tussen en onderling van beleidsafdelingen en werkveld.

Om te werken aan deze visie, uitgangspunten en om de doelen te behalen is er gekeken naar verschillende interventies binnen de gemeente die al worden uitgevoerd en die nieuw opgezet kunnen worden. Rond de leefomgeving is er bijvoorbeeld gekeken naar de buitenspeelkaart als bestaand middel dat ingezet kan worden. Als nieuwe interventie is er een voorzet gedan voor het reedsuitgevoerde onderzoek naar de speelruimte en deze beheernotitie.

2.5 Demografische ontwikkeling

Op 1 oktober 2025 heeft de gemeente Duiven 24.933 inwoners. Waar de landelijk bevolking afgelopen jaren gegroeid is, is in Duiven sprake van een lichte krimp van het aantal inwoners. Veel leeftijdsgroepen in Duiven namen toe, maar er is een afname van het aantal kinderen (0-19 jaar; totaal 4.925 in 2025) en volwassenen in de leeftijd 45-65 jaar. Betreft kinderen is alleen bij de jonge leeftijdsgroep 0-4 jaar in 2023 een kleine groei te zien ten opzichte van voorgaande jaren (zie grafiek hieronder): van 1066 (2020) naar 1094 kinderen (2025). Nog meer dan het landelijk gemiddelde is sprake van vergrijzing in de gemeente Duiven: 34,4% van de inwoners boven 65 jaar landelijk tegenover 36,3% in Duiven.

Gedetaileerde prognoses over de bevolkingsopbouw (incl. leeftijden) voor verschillende gemeentes zijn niet bekend. Als de lijn van de afgelopen jaren in Duiven doorzet, past dit wel binnen de landelijke trend dat bevolking stijgt in en rond de grote steden en afneemt in meer landelijke gemeentes, waar in grotere mate sprake zal zijn van vergrijzing.

2.6 Het belang van spelen

Spelen is voor de ontwikkeling van kinderen belangrijk. Door spel ontwikkelen kinderen sociale, motorische, cognitieve, creatieve en emotionele vaardigheden die belangrijk zijn om deel te nemen aan de samenleving. Buitenspelen is gezond, draagt bij aan de sociale contacten in de wijk en biedt spelmogelijkheden die binnen niet mogelijk zijn. Het is niet voor niets dat de overheid zich al decennia lang inzet voor voldoende, aantrekkelijke en veilige speelplaatsen. Ook voor kinderen met en handicap of beperking (1).

Buitenspelen is niet alleen goed voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Aantrekkelijke speelruimte is tevens goed voor de positieve beleving en leefbaarheid van een wijk. Speel en- sportplekken kunnen een belangrijke ontmoetingsfunctie vervullen en bijdragen aan de sociale cohesie in de wijk. Beweegplekken stimuleren daarnaast een brede groep gebruikers om actief te blijven en gezond ouder te worden.

2.7 Avontuurlijk natuurlijk spelen

Vanuit de BOSS-gedachte uit 2016 wordt de wens voor natuurlijke speelterreinen met minder gestructureerde vormen van spel uitgesproken door de bewoners. Natuurspeelterreinen, speelbossen en groene schoolpleinen zijn een trend gedragen door bewoners en gestimuleerd door instanties zoals Jantje Beton (2): robuuste houten toestellen, parcours van stammen en keien, ravotgroen en waterspel. Onderzoek en literatuur onderschrijven de positieve invloed van (risicovol) spelen in de natuur op de ontwikkeling (3), het gedrag (4) en de gezondheid van het kind (5,6).

Een groene omgeving is ook voor volwassenen een belangrijke kwaliteit van de openbare ruimte die in verband wordt gebracht met leefbaarheid, gezondheid en economie (7). Gemeente Duiven zet zich in om groene en avontuurlijke speelruimte te realiseren en bewegen en sporten in een groene omgeving te faciliteren.

1. Handboek samenspeelplek - SamenSpeelFonds (Jantje Beton & Stichting het Gehandicapte Kind)
2. Project Gezonde buurten- www.jantjebeton.nl / www.ivn.nl
3. N. Vreeken; Natuurspeeltuinen onder de loep – Onderzoek naar de effectiviteit van natuurlijke speeltuinen op de gezondheid van kinderen, 2015.
4. LtL; National School Grounds Survey 2003, 2003. Via https://www.ltl.org.uk/pdf/LTL-Survey-20031288585139.pdf).
5. R. Louv; Het laatste kind in het bos – Hoe we onze kinderen weer in contact brengen met de natuur. Uitgeverij Jan van Arkel, Utrecht, 2007.
6. Campagne risicovol spelen – www.Veiligheid.nl
7. www.rli.nl- Recht op Groen

3. Onderzoek spelen, bewegen en ontmoeten in Duiven

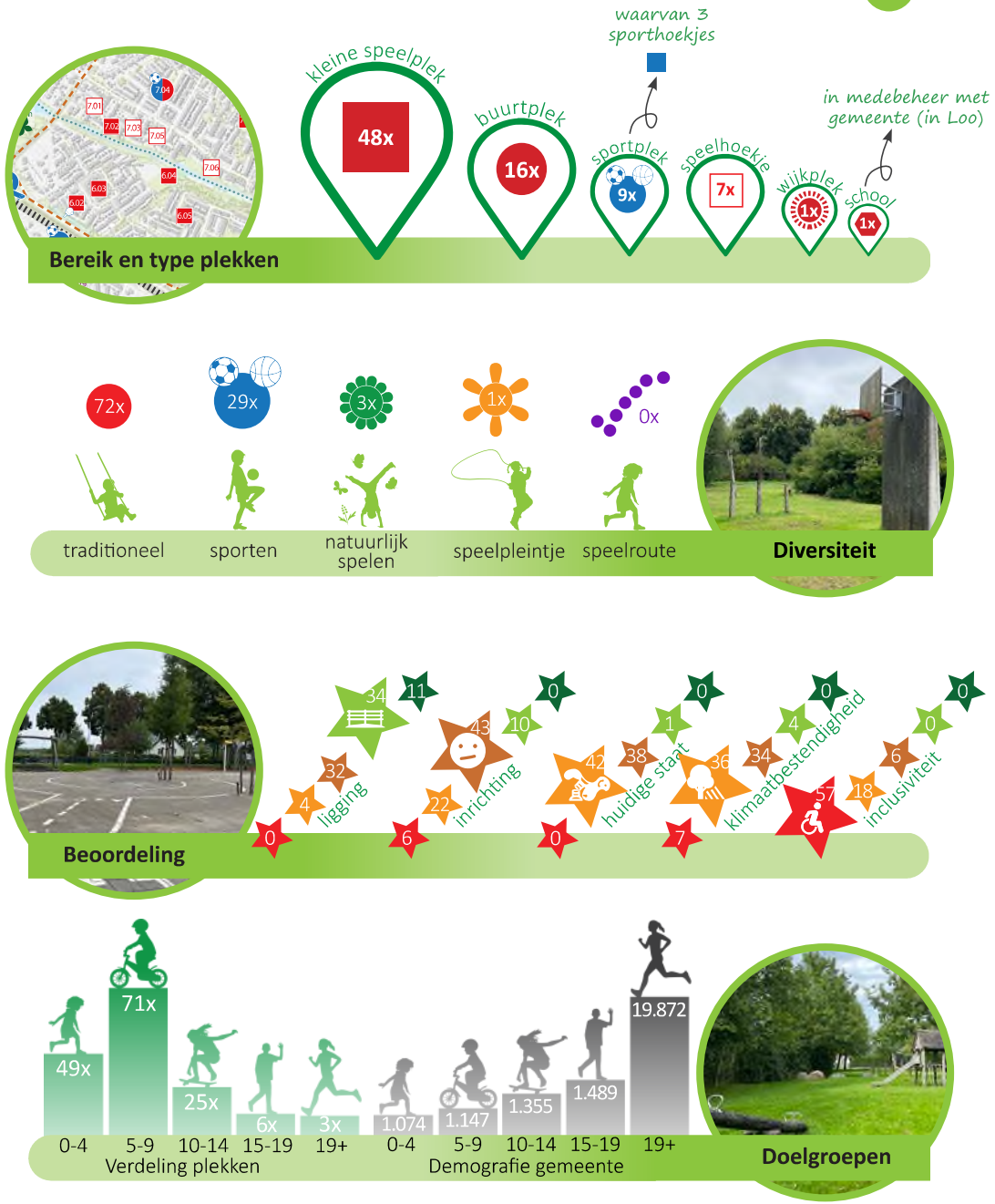
In 2023 heeft bureau Speelplan, samen met de gemeente en basisscholen onderzoek uitgevoerd naar de huidige openbare speel- en sportvoorzieningen. Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen zijn alle speelplaatsen bezocht en zijn kinderen geraadpleegd over hun ervaringen. In dit hoofdstuk staan de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek.

3.1 Huidige situatie speelruimte

De gemeente Duiven beheert 82 formele, openbare speelplekken met speel- en sporttoestellen verspreid over 3 kernen: Duiven, Loo en Groessen met in totaal 453 toestellen (zie speelruimtekaart pag. 11). Om een goed beeld te krijgen van het huidige aanbod heeft bureau Speelplan in 2023 alle openbare speel- en sportvoorzieningen bezocht (veldonderzoek). Tijdens deze rondgang is gekeken naar o.a. ligging, doelgroep, diversiteit, inrichting (speeluitdaging en faciliteiten), huidige staat (onderhoud en aantrekkelijkheid), klimaatbestendigheid en inclusiviteit. Daarnaast is naar speelmogelijkheden in de hele openbare ruimte gekeken (vrije speelruimte). In de onderstaande analyse zijn de belangrijkste bevindingen opgenomen.

Speelaanbod

- **Doelgroep:** De toestellen zijn gefocust op kinderen tot 9 jaar, de uitdaging op de meeste buurtplekken ontbreekt voor oudere kinderen.
- **Inrichting en diversiteit:** De meeste speelterreinen zijn traditioneel ingericht en de diversiteit in speelvormen op en tussen speelterreinen onderling is minimaal. De vrije ruimte rondom de speelplekken biedt veel mogelijkheid aan kinderen om zelf spel te verzinnen. Deze is op die locaties ingevuld met natuurlijke speelaanleidingen, (bosjes, soms klimbomen). Weinig speelbuurten beschikken over een goed speelplein (behalve schoolplein Loo), waar kinderen op een verharde ondergrond kunnen spelen met bijvoorbeeld stepjes.
- **Buurt- en wijkplekken:** De meeste speelterreinen hebben een ruime opzet en kunnen prima fungeren als speelplek voor de buurt (buurtplek) of wijk (wijkplek). Zo zijn deze overigens vaak nog niet ingericht (beperkte uitdaging vanaf 9 jaar).
- **Ligging en spreiding:** Duiven wordt opgesplitst door een spoorlijn en daarnaast verschillende grotere wegen die de grenzen van de speelbuurten vormen. De dorpen zelf vormen in hun geheel speelbuurten waar kinderen zich veilig kunnen voortbewegen. In vrijwel alle speelbuurten is een hoge dichtheid van speelvoorzieningen: een buurtplek om samen te spelen (0-12 jaar) is vaak binnen een loopafstand van 400 meter te vinden, aangevuld door een uitgebreid netwerk van kleine speelplekken.
- **Scholen:** Het is mogelijk voor kinderen om de schoolpleinen te betreden buiten schooltijd. Met name in de dorpskernen zijn zij een belangrijke aanvullingen op het openbare speelaanbod. De scholen zijn niet in beheer van de gemeente.

Sport- en beweegaanbod

- **Aantal locaties:** op 29 plekken wordt een vorm van sport wordt aangeboden, waarvan 9 plekken alleen op sport gericht zijn (inclusief drie sporthoekjes). Het aanbod bestaat uit: 26x voetbal, 6x basketbal, 2x skatebaan, 2x tafeltennis, 1x fitnesstoestellen, 1x volleybal. Op 20 locaties zijn speel- en sportvoorzieningen gecombineerd.
- **Doelgroep:** 5 locaties hebben voorzieningen voor de doelgroep 12+ (grotere voetbalvelden (3 voetbalkooien), skatebanen en fitness). De skatevoorzieningen zijn beperkt qua grootte en uitdaging. Op een aantal sportplekken zou het aanbod uitgebreid kunnen worden met nieuwe urban sports om met name jongeren en volwassenen meer uit te dagen buiten te bewegen. Sportplek De Nieuweling in Noord Duiven en Winterjan in Zuid Duiven zijn hiervoor geschikte locaties. Urban sports als calisthenics, 3x3 basketbal en een pumptrack zouden mooie aanvullingen zijn. Ook ontbreekt er een goede jongeren ontmoetingsplek (JOP).
- **Ligging en spreiding:** Openbare sportvoorzieningen zijn goed verdeeld over de gemeente. De meeste speelbuurten beschikken over minstens één sportvoorziening, vaak in de vorm van een trapveld. In de dorpskernen is het sportaanbod beperkter dan in Duiven zelf. Hier bestaat het aanbod alleen uit (kleine) voetbalveldjes. Samen met de inwoners zou hier gekeken kunnen worden of er een behoefte bestaat om het aanbod uit te breiden.

Vrije speelruimte

- De openbare ruimte in Duiven is heel groen ingericht met afwisselend grasvelden, struiken, bomen en water. Dit zorgt dat kinderen de natuur kunnen ontdekken, vaak direct grenzend aan de speelplekken.
- In Duiven Noord zijn drie parken die nog extra veel ruimte bieden voor informeel spel, maar ook recreatie voor volwassenen.
- Op een aantal locaties (bij Duiven op het Eilandplein) waren hogere, ongemaaid plukken gras zichtbaar, goed voor de biodiversiteit (o.a. bijen en insecten). De rest van het grasveld is nog steeds goed bespeelbaar.
- Er zijn veel doorgaande wegen met smalle stoepen. Langs de kleinere wegen zijn veel auto's geparkeerd en er zijn nauwelijks (verharde) pleintjes die kinderen kunnen gebruiken om op te spelen.

Klimaatbestendigheid

Duiven is een groene gemeente met veel groenstroken en waterwegen. De speelplekken liggen grotendeels in het gras, omgeven door struiken en bomen. De groene omgeving werkt positief op de klimaatbestendigheid (extreme regenval en hittestress). Beschutting bij de toestellen ontbreekt af en toe.

Inclusiviteit

Speel- en sportplekken in Duiven zijn over het algemeen niet erg inclusief door het gebruik van natuurlijke ondergronden (houtsnippers, zand en gras) en het regelmatig ontbreken van paden langs de toestellen. Met name op de grotere locaties met een sterke ontmoetingsfunctie is dit belangrijk. Kleine speelplekken liggen vaker op de verharding, waardoor zij toegankelijker zijn.

Staat

De toestellen voldoen technisch en zijn veilig, maar een groot aantal toestellen is verouderd. Dit is zichtbaar (verkleuring, afgebladderde verf, slijtage) en maakt de plekken minder aantrekkelijk. Het contrast met de paar plekken die nieuwer zijn, waar ook vaak houten toestellen zijn toegepast, is groot.

School in Groessen

Scheef gegroeide boom als speelaanleiding

3.2 De kinderen van Duiven

In samenwerking met 3 basisscholen in (Duiven, Groessen, Loo) zijn in het najaar van 2023 wijkwandelingen langs speelplekken georganiseerd. Per school liepen ongever 10 kinderen van tussen de 6 en 12 jaar mee die de wijken en buurten op hun duimpje kennen.

Tijdens de wandelingen zijn de speelterreinen, grasveldjes, bosjes, pleintjes en andere plekken bezocht waar kinderen vaak spelen. Kinderen hebben verteld en laten zien waar en hoe zij graag spelen, wat zij goed vinden en wat beter kan. De belangrijkste uitkomsten uit de gesprekken tijdens de wijkwandelingen zijn:

- Kwantiteit versus kwaliteit: Tijdens de wandelingen zijn veel plekken bezocht. Kinderen vonden dat er voldoende plekken waren, maar dat deze met name uitdagender ingericht konden worden. Veel plekken naast elkaar met zelfde soort inrichting is niet zo nodig.
- Schoolpleinen: Zijn vaak bespeelbaar na schooltijd en geliefde plekken onder de kinderen omdat zij een uitdagend en gevarieerd aanbod hebben voor jong en oud. Wel is het spelen soms beperkt door beperkte ruimte op het plein. Pleinen zijn vaak deels vergroend in de afgelopen jaren.
- Meer uitdaging voor 8+ jaar: voetballen, skaten, schommelen, kabelbaan, draaitoestellen en hogere klimtoestellen zijn populair onder de oudere kinderen. De buurtplekken bieden vaak te weinig uitdaging voor deze doelgroep.
- Onderhoud: kinderen hadden veel oog voor beschadigingen aan de speeltoestellen of over onderhoud (scherpe tandjes, scheve toestellen, ongemaaid gras) en gaven regelmatig aan dat er wel wat nieuws kon komen.
- Natuurlijk en avontuurlijk spelen: natuur rond de speelplekken wordt ook goed bespeeld. Soms is die zelfs leuker dan de speelplek zelf (heuvels, bosjes)! In Loo kan hiervoor nog extra aandacht komen. Extra uitdagende natuurspeelplekken zouden een goede toevoeging zijn (klimbomen, uitdagend spelen bv. met water en zand).
- Bewegingsvrijheid: de kinderen van de wandelingen mogen vaak door heel het gebied zelfstandig lopen (ook door heel Duiven).
- Duiven: Graag meer uitdaging voor 6+ over het hele dorp! Met name op de grote plekken ontbreekt dit.
- Loo: Meer uitdagende klimtoestellen, volleybal. Natuurlijke speelmogelijkheden zijn gewensd.
- Groessen: Voldoende speelplekken, kan uitdagender! Schoolplein wordt ook gebruikt; er is overlast van hangjeugd op schoolplein. Als voetbalkooi verdwijnt (20.04 - Kruisherenstraat) i.v.m. nieuwbouw, dan is het noodzakelijk dat er ergens anders goed gevoetbald kan worden. Meer verschillende sporten (basketbal, tafeltennis, turnen) zouden ook een goede toevoeging zijn voor het dorp.

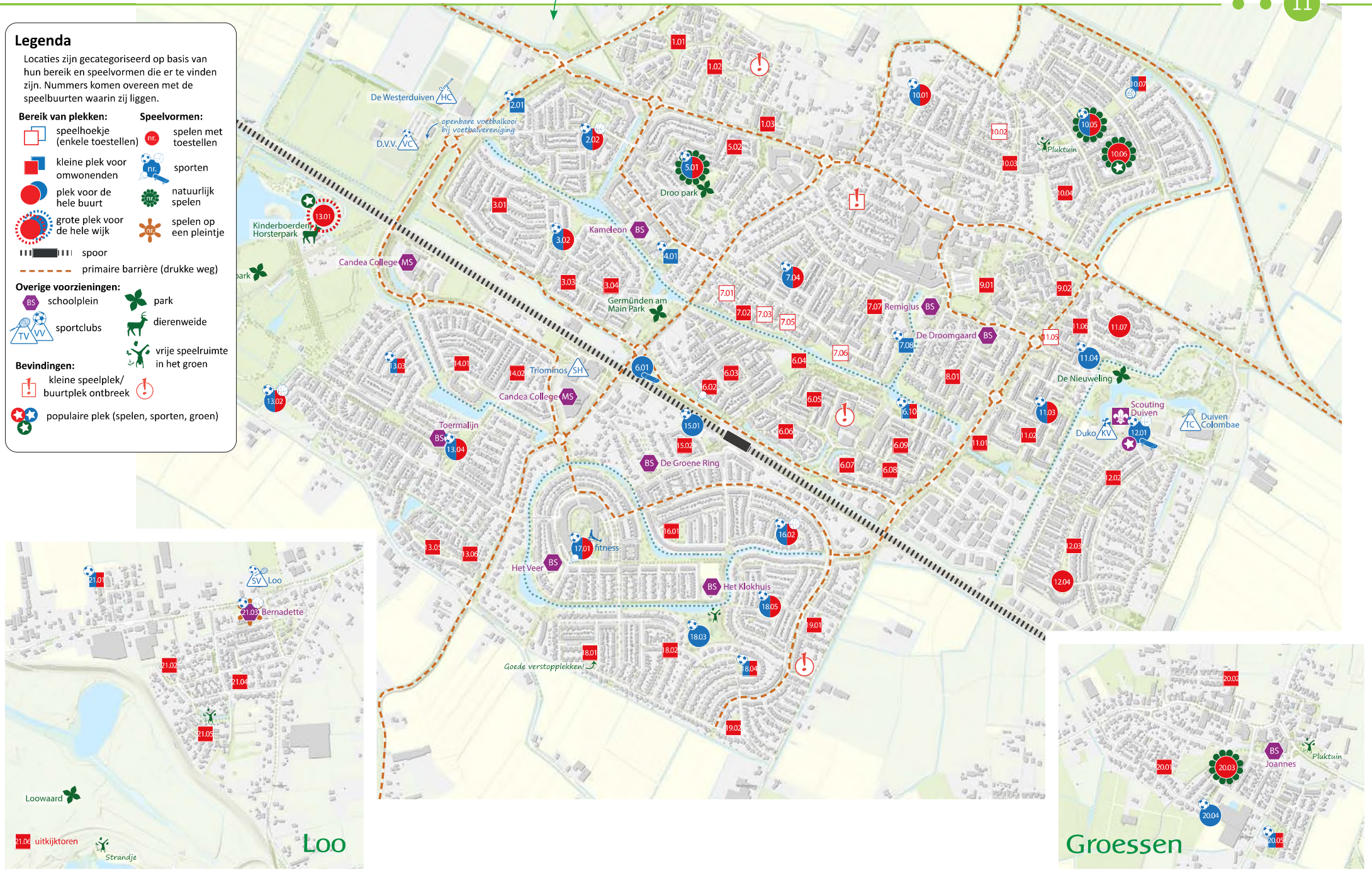
3.5 Gesprekken ketenpartners

Er is een ketenpartnergesprek gehouden met verschillende medewerkers van binnen en buiten de gemeente. In het gesprek zijn kansen en knelpunten geinventariseeerd om gezamelijk verschillende ambities voor de speelruimte realiseren. Dit is van belang gezien we een integrale werkwijze voor de openbare ruimte willen hanteren

- **Goed georganiseerde speelruimte:** Om de speelruimte goed te organiseren staat iedereen achter het toepassen van het speelbuurtmodel. Door het kijken naar de beweegruimte van kinderen kunnen we op maat een goed en gevarieerd speelaanbod creëeren. Buurtplekken hebben hierbij de focus, die zijn gericht op Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS). Per wijk kan naar aanleiding van de gezondheidsscan van de GGD prioriteiten gesteld worden in de uitvoering.
- **Jongeren:** Er moet aandacht komen in het plan voor deze doelgroep in samenwerking met jongerenwerk. Op dit moment is er weinig plek voor hun in de openbare ruimte.
- **Inclusiviteit:** In het plan belangrijk onderwerp. Er is een locale inclusieagenda en een werkgroep die hierbij een rol kunnen spelen. De gemeente heeft ook een samenwerking met Uniek Sporten.
- **Beweegvriendelijke leefomgeving:** Er wordt gesproken over het ontwikkelen van een nieuw beleid/ visie op het gebied van sport en bewegen. Dit speelruimteplan kan hiervoor een aanzet geven (uitvoering tussen beide partijen).
- **Participatie:** We willen met inwoners in gesprek gaan over de behoeftes binnen een speelbuurt. Welke locaties worden minder gebruikt (mogelijkheid tot verkleinen) en welke locaties worden veel gebruikt (mogelijkheid tot uitbreiden). Voor de inrichting van kleine plekken willen we inwoners keuzeopties geven.
- **Samenwerking:** Er zijn verschillende partijen actief in de wijken (o.a. op het gebied van gezondheid, jongeren en buurtsportcoaches), zeker met het oog op een beweegvriendelijke leefomgeving is het goed de partijen in beeld te brengen en samen te werken, ook bij herinrichting van sportfaciliteiten en de buurtplekken.
- **Nieuwbouw:** Het belangrijkste aandachtspunt is om goede kaders mee te geven aan projectleiders.

Speelruimtekaart Duiven

De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek zijn weergegeven op de speelruimtekaart van Duiven. De nummering van de locaties is gebaseerd op de speelbuurt waarin ze liggen.

4. Visie voor de speelruimte

Om te zorgen dat veranderingen in de speelruimte de komende jaren aansluiten bij de bewoners van Duiven zijn een aantal basis-spelregels opgesteld. Deze omvatten de belangrijkste uitgangspunten voor de (her)inrichting van de openbare ruimte om te spelen, bewegen en ontmoeten voor inwoners van alle leeftijden:

1. Kwaliteit boven kwantiteit
2. Diversiteit, samenspel en ontmoeting
3. Betrokkenheid en participatie

4.1 Kwaliteit boven kwantiteit

- In Duiven ligt tenminste één uitdagende centrale speel- en sportplek voor een brede doelgroep (0-100 jaar).
- In elke speelbuurt ligt tenminste één uitdagende centrale speel- en sportplek voor de kinderen in de buurt (0-14 jaar). Deze ligt op loopafstand voor de kinderen waarbij rekening gehouden wordt met barrières.
- Op de kleine speelterreinen worden speeltoestellen alleen vervangen als zij nodig zijn voor de dekking en het niet mogelijk is een goede buurtplek te realiseren. Op de overige kleine plekken ontstaat ruimte voor een alternatieve, (groene) inrichting gericht op ontmoeting en spel.

Waarom is het belangrijk?
Een groter speelterrein met veel verschillende spelfuncties in toestellen én speelaanleidingen (variatie) waar een brede doelgroep wordt uitgedaagd, maakt een plek langer interessant. Het is belangrijk dat kinderen steeds worden geprikkeld om hun grenzen te verleggen of spelletjes te bedenken zodat een plek zijn aantrekkingskracht behoudt. Voor jongeren, volwassenen en senioren is de openbare ruimte vooral een ontmoetingsplek en biedt ruimte voor beweging (individueel/groepsverband).

Hoe is het nu?
Tijdens het onderzoek gaven de kinderen aan dat zij veel speelterreinen saai vinden. De plekken, ook de buurtplekken, zijn vaak ingericht voor de jongste kinderen en erg traditioneel met toestellen. Er zijn maar een beperkt aantal spelfuncties, wat snel verveelt. Voor jongeren, volwassenen en senioren is het beweeg- en ontmoetingsaanbod beperkt.

Wat is er nodig?
Uitdagende speel- en sportplekken waar veel kinderen, maar ook jongeren, volwassenen en senioren tegelijk kunnen spelen, bewegen en ontmoeten. Het is niet mogelijk en noodzakelijk om alle bestaande plekken zo in te richten. Het is juist sterker wanneer er minder, maar leukere plekken zijn zodat de buurt en wijk elkaar op deze plekken ontmoet. Hierbij word gekeken naar barrières en bereikbaarheid: per wijk één goede, uitdagende speel-/sportplek voor een brede doelgroep (0-100) en per speelbuurt voor 0-14 jaar binnen 400 m.

Als er geen buurtplekken liggen binnen een speelbuurt of deze ligt te ver weg, dan blijft de kleine speelplek behouden met een actieradius van 200 m. Voor overige kleine speelplekken wordt bewust gekozen voor een andere inrichting zonder toestellen voor een grotere variatie en lagere inrichtings- en onderhoudskosten die extra ruimte bieden voor investering op de centrale plekken. Kleine speelplekken worden vaak vooral gebruikt worden door direct omwonenden en zijn daarom goede plekken voor bewonersinitiatieven.

Uitdagende speelruimte voor 10+

Multifunctioneel sporten (voetbal, basketbal, volleybal en tennis)

Beweegroutes

4.2 Diversiteit, samenspel en ontmoeting

- De inrichting van speel- en sportplekken moet samenspel en ontmoeting stimuleren.
- De inrichting van speel- maar vooral ook sportplekken moet onderling variëren voor een divers totaalaanbod (zie ook de uitkomsten uit het jongerenoverleg- 3.3).
- Speelruimte en groen worden integraal opgepakt om natuurlijk en avontuurlijk spel te bevorderen en de diversiteit van het speelaanbod te vergroten.

Waarom is het belangrijk?
Er zijn kinderen die het liefst de hele dag voetballen terwijl anderen het fijn vinden om stripboeken te lezen in een zelfgemaakte hut. Het is niet mogelijk om op elke plek alle kinderen het naar hun zin te maken. Door juist te variëren in de wijk ontstaat een rijk speelaanbod waardoor meer kinderen hun eigen spel kunnen spelen.

Deze diversiteit in spelvormen is vooral ook relevant binnen het aanbod van openbare sportplekken. Door verschillende beweegvormen aan te bieden binnen Duiven (voetbal, basketbal, maar ook hockey, freerunnen, calisthenics, fitness, klimmen, pumptrack beweegroutes en jeu de boules) ontstaat een rijker sportaanbod waar uiteindelijk meer gebruikers mee bediend worden.

Ook op plekken zelf is het belangrijk voldoende variatie aan te bieden. Zo wordt de functionele en verblijfswaarde van een plek vergroot als zowel jonge kinderen als hun grotere broer, zus of (groot)ouders er gebruik van kunnen maken of veel verschillende spelletjes (samen) gedaan kunnen worden. Een plek met een grote functionele waarde heeft een sterkere aantrekkingskracht en hogere verblijfswaarde waardoor de kans op ontmoeting, samenspel, beweging en buiten spelen vergroot wordt.

Hoe is het nu?
Tijdens het onderzoek wordt aangegeven dat de diversiteit soms beperkt is en dat speelterreinen zijn ingericht voor een beperkte doelgroep. De nieuwe natuurlijk ingerichte speeltuintjes worden wel gewaardeerd, maar vooral de grotere speelterreinen worden gebruikt, ook omdat daar de kans groter is om met andere kinderen samen te spelen.

Wat is er nodig?
Bij herinrichtingen moet kritisch gekeken worden naar het aanbod in de wijk. Hierbij kan de Schijf van Vijf voor Buitenspelen (zie bijlage B2) als hulpmiddel gebruikt worden. Welke spelvormen worden al aangeboden binnen de barrières?

Op plekken zelf moet een goede keuze voor toestellen en speelaanleidingen, verschillende spelvormen en vooral samenspel mogelijk maken. Ook de verdeling van ruimte en behoud van vrije ruimte op speelterreinen is belangrijk. Het is niet nodig om op één plek alles aan te bieden. Bij meer natuurlijke speelplaatsen moet de inrichting en het onderhoud integraal worden opgepakt om de speelwaarde optimaal te houden.

Het is wenselijk om op de centrale speel- en sportplekken extra aandacht te besteden aan inwoners met een beperking zodat iedereen de mogelijkheid heeft om gebruik te maken van de speelruimte. Goede tips en informatie hierover is te vinden op de website van de Samenspeelnetwerk Speeltuinbende (www.speeltuinbende.nl).

Bespeelbaar groen, toestellen en speelaanleidingen

Variatie in speel- en beweegvormen (ook inclusief)

Toegankelijke paden, ondergronden, toestellen en bankjes

4.3 Betrokkenheid en participatie

- Buurtbewoners en gebruikers worden betrokken bij de inrichting van speelterreinen. De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente en de mogelijkhden die bewoners en gebruikers hebben om invloed uit te oefenen op de inrichting van de openbare speelruimte worden duidelijk beschreven.
- De gemeente geeft ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving en alternatieve inrichtingen voor kleine speeltuintjes. Dit betekent niet dat elke initiatief door de gemeente wordt uitgevoerd, maar dat bijvoorbeeld wordt meegedacht over de inrichting en wijze van realisatie. Bestaande initiatieven (bijvoorbeeld speeltuin Melrose en Van der Groesstraat) zullen beter worden gecommuniceerd.
- Er wordt bij de realisatie van speelruimte samengewerkt met partijen die gebruik maken van de openbare ruimte, die activiteiten organiseren.

Waarom is het belangrijk?
Locaties met een sterke betrokkenheid van de wijk worden vaak beter en langer gebruikt. Dit komt doordat de inrichting beter is afgestemd op de behoefte van de gebruikers en omdat bewoners zich verantwoordelijker voelen voor plekken waarbij ze betrokken zijn. Hier is daardoor minder vaak sprake van zwerfafval, vernielingen of verwaarlozing.

Hoe is het nu?
Momenteel wordt uitgegaan van initiatief van bewoners bij het herinrichten van locaties. Zodra bewoners geen initiatief tonen, worden de plekken aan het eind van hun levensduur opgeheven. Hoewel dit betrokkenheid in de hand werkt, is hierdoor een onevenwichtige situatie ontstaan waarin de meest mondige bewoners (betere) speelruimte krijgen en een centrale visie van wat goede speelruimte is ontbreekt als sturingsmechanisme voor de gemeente.

Wat is er nodig?
Om in de toekomst bewoners nog meer te betrekken, is het nodig om duidelijke richtlijnen te hebben voor participatie, initiatieven van bewoners en zelfbeheer. Deze worden behandeld in hoofdstuk 6 (uitvoering).

Bij het vrijkomen van de kleinere speelplaatsen waar toestellen niet meer vervangen worden (zie 4.1) ontstaat ruimte voor initiatieven van bewoners. Hier is zowel richting bewoners als ook binnen de gemeente zelf, vaak behoefte aan duidelijke richtlijnen of randvoorwaarden. Dit kan bijvoorbeeld uitgewerkt worden in een stappenplan voor initiatieven. Het betrekken van wijkraden en gebiedsteams bij de organisatie en communicatie van participatietrajecten is belangrijk.

Speelplek als ontmoetingsplek van de buurt

Speciale inrichting met betrokken bewoners

Gebiedsbrede participatie

Online participatiemogelijkheden

Betrekken van verschillende doelgroepen

Met elkaar in gesprek

5. Uitvoeringsplan Speelruimte 2026-2046

Met het onderzoek (H3) en de spelregels voor speelruimte (H4) is een uitvoeringsplan opgesteld met een visie voor alle speel- en sportplekken en een uitvoeringsprogramma voor de komende 4 jaar met een doorkijk naar de lange termijn.

5.1 Wat we gaan doen

Doel uitvoeringsplan

In het uitvoeringsplan wordt ingezet op het vormen van een goed netwerk van uitdagende speelterreinen voor een brede doelgroep en met een bereik voor de hele buurt of zelfs wijk (buurt- en wijkplekken). Op basis van het speelruimte-onderzoek 2023 (hoofdstuk 3) en de spelregels (hoofdstuk 4) is gekeken welke locaties nodig zijn voor een goede spreiding en dekking van speelterreinen in Duiven. Hierbij is vooral gelet op de beschikbare ruimte, ligging, bereikbaarheid en de functie die de plekken nu al voor kinderen vervullen.

Wat dit concreet betekent

Binnen dit uitvoeringsplan gaan we werken met locatie gerichte aanpak. Elke locatie krijgt een uitvoeringsadvies met uitvoeringsbudget. We werken met de volgende uitvoeringsadviezen:

- **Locatie behouden:** bij het behouden van een locatie wordt een locatie regulier heringericht.
- **Impuls:** locaties met een impuls krijgen extra budget om een verbetering uit het beleid door te voeren. De impuls kan zijn op spelen, sport, klimaatbestendigheid of inclusiviteit.
- **Omvormen:** Op een aantal (kleine) plekken, die op korte aftand van een andere plek liggen, verdwijnen de speeltoestellen op termijn. De ruimte blijft wel behouen als vrije ruimte en er is budget beschikbaar voor een alternatieve inrichting (bijv. moestuin, ontmoetingsplek). De alternatieve inrichting kan met de buurt bepaald worden.
- **Opheffen:** op enkele locaties, waar veel kleine (speel)plekken dicht op elkaar liggen wordt er gekozen om locaties op te heffen. De ruimte blijft wel behouden als vrije ruimte, maar er is geen budget beschikbaar voor een alternatieve inrichting.

Momenteel zijn er 82 speel-/sportterreinen. Na de looptijd van het uitvoeringsplan (2045), blijven er 37 locaties behouden, krijgen 23 locaties een impuls, worden er 11 locaties omgevormd en 11 locaties opgeheven.

De 12 locaties die worden omgevormd hebben vooral een aanvullende rol voor de speelruimte in de wijk. Wanneer de toestellen hierop aan vervanging toe zijn, wordt de plek in overleg met omwonenden ingericht als speel- en ontmoetingsruimte zonder toestellen. Dit kan een verhard speelpleintje worden, (bespeelbaar) adoptiegroen of een ander initiatief uit de wijk dat spel of ontmoeting bevordert.

Op 1 plek in speelbuurt 7 wordt voorgesteld om een nieuwe speelvoorziening aan te leggen. Uitgegaan wordt hier van kleinere speeltuintjes met een duidelijke speel- en ontmoetingsfunctie, met speeltoestellen. In totaal zijn er na 2045 dan 83 speelterreinen, exclusief speelterreinen in mogelijke nieuwbouwwijken.

Verdere uitbreiding van het aantal speelterreinen (met speeltoestellen) is niet nodig. Uitzondering hierop is wanneer sprake is van uitbreiding door nieuwbouw. Aanbevolen wordt om hierbij in een vroeg stadium na te denken over de ligging, doelgroep en inrichting van speelplekken.

5.2 Wanneer gaan we dat doen

Scope

De scope van het uitvoeringsplan is 20 jaar (2026-2046). In deze periode moeten alle 83 (82+1 nieuwe) locaties opnieuw ingericht worden. Als we echter kijken naar de technische vervaningsjaren van de speelplekken zien we dat we tegen een vervangingspiek aanlopen. Binnen 10 jaar komen alle locaties in aanmerking om vervangen te worden.

Technische vervangjaar

Het technische vervangjaar is het bouwjaar speelplek + de gemiddelde levensduur van speeltoestellen op de speelplek. De levensduur van speeltoestellen ligt tussen de 15 en 20 jaar. Met het technische vervangjaar wordt een inschatting gemaakt wanneer speelplekken opnieuw ingericht moeten worden. Het gemiddelde technische vervangjaar in Duiven is 2027. Daarnaast komen 45 locaties (55% van het areaal) in aanmerking om binnen de eerste 5 jaar vervangen te worden. De grootste vervangingspiek bevind zich in 2026 waar 35 locaties (43%) in aanmerking komt om opnieuw ingericht te worden. De budget voor het vervangen van deze 35 locaties bedraagd € 1.142.000,-. Het is praktisch en financiëel niet haalbaar om zoveel locaties in één jaar opnieuw in te richten.

Praktisch (of verwacht) vervangjaar

Door het goed onderhouden van het speelareaal en het toepassen van levensverlengend onderhoud (zie hoofdstuk 5.4) is het mogelijk om de levenduur van toestellen te verlengen. Hierbij is het noodzakelijk dat er goede veiligheidsinspecties worden gedaan. Tijdens inspecties kunnen veiligheidsinspecteurs het verwachte vervangjaar van speeltoestellen inschatten. Door dit regelmatig uit te laten voeren kan er ingeschat worden welke locaties de meeste prioriteit hebben en welke vervangen moeten worden.

Wanneer sprake is van een renovatietraject/revitalisering van een wijk, kan het nodig zijn om een locatie eerder op te pakken.

5.3 Uitvoeringsplan

Huidig investeringsbudget

Het huidige budget voor de herinrichting van speel- en sportterreinen is € 20.000,-/jaar.

Benodigd budget voor uitvoering uitvoeringsplan

Het uitvoeren van het volledige uitvoeringsplan (alle 82 locaties) bedraagd € 3.019.000,-.

In het budget is uitgegaan van uitvoeringsbudget per locaties gebaseerd op het type plek, de huidige inrichting (waarde van toestellen en ondergronden) en het type uitvoering (zie 5.1). Binnen de uitvoeringsbudgetten is rekening gehouden met VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) en uitvoeringskosten (bijv. grondwerk). Er is nog geen indexatie toegepast op de budgetten. Het volledige uitvoeringsplan is een externe bijlage.

Bij een looptijd van 20 jaar moet elk jaar ongeveer 4 locaties opnieuw ingericht worden. Hiervoor is een gemiddeld vervaningbudget nodig van € 150.000,-/jaar.

Uitvoering

Met de huidige bezetting is het mogelijk om elk jaar 4 locaties opnieuw in te richten. De vervangingsbudgetten zullen wel opgehoogd moeten worden.

Welke 4 locaties worden venieuwd zal het jaar ervoor worden bepaald. De jaarlijkse veiligheidsinspectie en eventuele wijkrenovaties in combinatie met initiatieven uit de buurt zijn hier leidend in. Naast de regulieren veiligheidsinspecties wordt elke 2 á 3 jaar de verwachte vervangjaren geinventariseerd, waardoor er goed bijgehouden wordt welke locaties prioriteit moeten krijgen.

Als meer dan vier locaties vervangen moeten worden, omdat er een of enkele toestellen op meerdere locaties niet meer veilig zijn, zijn er twee oplossingen. :

- In eerste instantie wordt er gekeken of er levensverlengend onderhoud toegepast kan worden. Wanneer één deel van een toestel niet meer veilig is (bijvoorbeeld een bordes, een staander of ballustrade), wordt dit onderdeel vervangen van het onderhoudsbudget.
- Als de kosten van levensverlengend onderhoud niet opstaan tegen de waarde van het toestel kan het toestel worden weggehaald, zonder dat er direct iets wordt teruggeplaatst. Dit kan voornamelijk plaatsvinden op locaties die worden omgevormd of opgeheven.

5.4 Onderhoudsbudget

Huidig onderhoudsbudget

Het huidige budget voor het onderhoud van speel- en sportterreinen is € 69.700,-/jaar. Hieruit worden de kosten voor reparaties en het onderhoud van ondergronden betaald. De jaarlijkse inspecties worden uit een ander budget betaald.

Per speelterrein is een inschatting gemaakt van de areaalwaarde op basis van de toestellen en ondergronden. Uitgegaan wordt van een totale areaalwaarde van gemiddeld € 1,7 miljoen (zie bijlage B5). Dit betekent dat circa 3% van de areaalwaarde is gereserveerd voor onderhoud.

Benodigd budget voor onderhoud

Bureau Speelplan adviseert om rekening te houden met een jaarlijkse onderhoudsbehoefte van tenminste 4% van de totale toestelareaalwaarde voor planbaar en niet-planbaar onderhoud:

3% van de areaalwaarde voor planbaar periodiek (preventief) en operationeel (na inspecties) onderhoud 1% voor niet-planbaar onderhoud (o.a. vandalisme)
Dit komt neer op een realistisch budget van ongeveer € 71.000,-/jaar voor onderhoud. Dit betreft uiteraard een vuistregel en kan aangepast worden aan de ervaringen en het specifieke areaal van de beheerder (veel vandalisme, materialen, wijze van onderhoud en leeftijden toestellen).

Naast het onderhouden van van de toestellen is er ook onderhoudsbudget nodig voor het onderhouden van valdempende ondergronden. In Duiven worden drie ondergronden gebruik: rubbertegels, kunstgras en zand.

Rubber - De rubbergietvloer en rubbertegels dienen ten minste één keer per jaar schoongespoten te worden om te voorkomen dat er teveel vuil en alg ophoopt in de openingen in het rubber. Schoonspuiten voorkomt slijtage en bevordert de toegankelijkheid van de ondergrond. Bij een boomrijke plek is rubber geen ideale ondergrond omdat de vloer hier snel vuil en glad wordt. Bij naadvorming van rubbertegels dienen deze tijdig herplaatst te worden om onwenselijke en onveilige situaties te voorkomen. Bij het opkrullen van tegels dienen deze tijdig verwijderd en vervangen te worden. Aanbevolen wordt om rubbervloeren niet direct naast een zandondergrond of zandbak te plaatsen. Dit voorkomt dichtslibbing van de poriën in de rubbergietvloer en vroegtijdige slijtage.

Indicatie kosten bij uitbesteding van onderhoud: € 1,70 per m^2.

Kunstgras- Kunstgras wordt veelal gebruikt als valdempende ondergrond of op sportvelden. Dit dient tenminste eenmaal per jaar opgeborsteld en bezand te worden met kwartszand. Hierdoor blijft het kunstgras functioneren, blijft stabiliteit gewaarborgd en wordt slijtage van de vezels vertraagd. Bij toepassing van kunstgras met een aansluiting op gazon wordt aanbevolen een maaitegel rondom het kunstgrasveld te plaatsen. Dit voorkomt maaischade aan het kunstgrasveld. Als er gebruik wordt gemaakt van verschillende kleuren of vlakken kunstgras, wordt aanbevolen de naden tussen de vlakken niet op slijtagegevoelige

Indicatie kosten bij uitbesteding van onderhoud: € 2,10 per m².

Zand - Valdempend zand dient regelmatig gereinigd te worden van aanwezig afval of ontlasting. Ook is het van belang ongewenste kruiden te verwijderen wanneer deze aanwezig zijn. Dit kan namelijk van invloed zijn op de valdempende waarde van de ondergrond en tevens de uitstraling van de plek. Omdat zand gauw een bron van vuil vormt en een grote aantrekkingskracht op katten heeft, is het wenselijk om dit regelmatig te verversen. Door een regelmatige visuele controle (zie ook inspecties en overige onderhoudswerkzaamheden) kan voorkomen worden dat een ondergrond te vies wordt om in te spelen. Zandondergronden en zandbakken worden bij voorkeur niet in de buurt van een straatkolk geplaatst.

Indicatie kosten bij uitbesteding van onderhoud: € 2,75 per m².

Zie onderstaande tabel voor een overzicht van de nodige onderhoudskosten.

Tabel 5.1 overzicht onderhoudskosten				
Onderhoudskosten toestellen				
Aanschafwaarde toestellen			€	*1.781.611*
Preventief onderhoud (1,5%)			€	26.724
Operationeel onderhoud (1,5%)			€	26.724
Onvoorziende schade (1%)			€	17.816
Totaal onderhoud toestellen			**€**	**71.264**
Onderhoudskosten ondergronden	**m²**	**€**	**totaal**	
totaal (zand)	6.879	€ 2,75	€	18.917
Kunstgras	229	€ 1,70	€	389
Rubbertegels	511	€ 2,10	€	1.073
Totaal onderhoud ondergronden			**€**	**20.380**
Totaal kosten onderhoud				
Kosten per jaar			€	91.644

5.5 Uitvoeringsplan en uitvoeringskaart

De uitvoeringskaart op pagina 18 laat het uitvoeringsprogramma en de ingrepen per locatie zien voor de periode 2026-2046. Hierin zijn alle speelterreinen aangegeven die behouden blijven binnen het netwerk van buurt- en wijkplekken of juist in aanmerking komen voor herinrichting/omvorming zonder speeltoestellen.

In de externe bijlage 'Uitvoeringsprogramma Duiven' is het volledige uitvoeringsplan zichtbaar. Hierin zijn alle locaties, met uitvoeringsadvies en uitvoeringsbudget opgenomen. Ook kan hier worden bijgehouden welke locaties opnieuw zijn ingericht en wanneer.

Uitvoeringskaart Duiven

De visie voor de locaties zijn op deze kaart weergegeven. .

Legenda

Locaties zijn gecategoriseerd op basis van hun bereik en speelvormen die er te vinden zijn. Nummers komen overeen met de speelbuurten waarin zij liggen.

Bereik van plekken:

- speelhoekje (enkele toestellen)
- kleine plek voor omwonenden
- plek voor de hele buurt
- grote plek voor de hele wijk
- spoor
- primaire barrière (drukke weg)

Speelvormen:

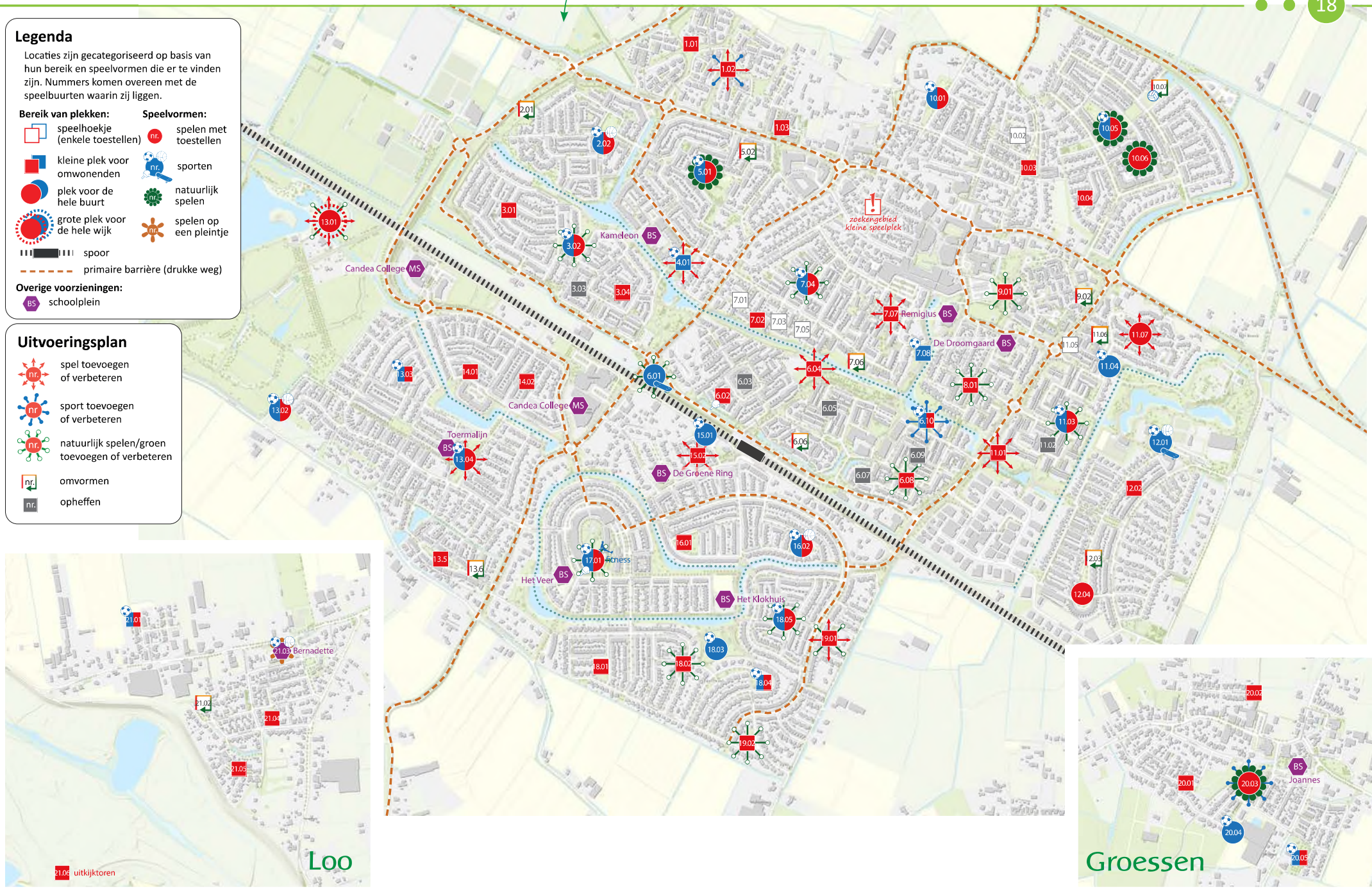
- spelen met toestellen
- sporten
- natuurlijk spelen
- spelen op een pleintje

Overige voorzieningen:

- BS schoolplein

Uitvoeringsplan

- spel toevoegen of verbeteren
- sport toevoegen of verbeteren
- natuurlijk spelen/groen toevoegen of verbeteren
- omvormen
- opheffen

6. Tips voor uitvoering

Voor de uitvoering van de in hoofdstuk 5 beschreven ingrepen zijn de volgende adviezen opgesteld op het gebied van clustering, kwaliteit, communicatie en het betrekken van bewoners.

6.1 Kwaliteit en diversiteit

Met de voorgestelde ingrepen in het uitvoeringsplan wordt de kwaliteitslag die de afgelopen jaren is gemaakt voortgezet; het verbeteren van de diversiteit van de speelruimte en het inspelen op de wensen van bewoners. Minder eenduidige inrichting van speelterreinen en juist meer uitdagende centrale plekken en alternatieve invulling van (aanvullende) kleine speeltuintjes (zie spelregels pagina 12). Richtlijnen voor inrichting van uitdagende en kwalitatief goede speelruimte zijn:

- Gebruik bij de herinrichting van de centrale speelterreinen een combinatie van toestellen en speelaanleidingen. Dit vergroot het speelaanbod en de uitdaging voor een bredere doelgroep.
- Varieer met inrichting tussen speelterreinen in een wijk.
- Avontuurlijke, groene speelterreinen hebben andere onderhoudseisen. Houd hier bij de aanleg rekening mee (integrale aanpak) en betrek bewoners hierbij voor een goede gebruikskwaliteit en uitstraling.
- Houd bij inrichting van kleine speeltuintjes zonder toestellen vooral rekening met de doelgroep die nog niet zelfstandig naar grotere speelterreinen in de wijk mogen (tot een jaar of 8).

6.2 Clustering van vervangingen

Voor een efficiënte uitvoering is het advies om ingrepen te clusteren. Dit geldt zowel voor ingrepen op wijkniveau als op de plek zelf. Als uit de periodieke veiligheidsinspecties blijkt dat op een locatie één of meerdere toestellen op korte termijn vervangen moet worden (binnen 2 jaar) komt een plek in aanmerking voor inrichting. Hierbij zijn de volgende richtlijnen van toepassing:

- Speelterreinen worden bij voorkeur per locatie in een keer opgepakt voor herinrichting of omvorming en niet toestel voor toestel. Deze manier geeft meer mogelijkheden voor participatie en afstemming van de inrichting op de wensen uit de wijk.
- Op plekniveau kunnen vervangingen die binnen 3 tot 5 jaar aan de beurt zijn worden geclusterd binnen één herinrichting.
- Op wijkniveau is clustering van uitvoering op verschillende locaties belangrijk zodat ingrepen en inrichting onderling op elkaar kunnen worden afgestemd. Zo wordt de relatie tussen investeren in buurt- en wijkplekken en het omvormen van kleinere speeltuintjes duidelijk.
- Voor het clusteren op plek- en wijkniveau kan het nodig zijn om ingrepen iets naar voren te halen of juist met onderhoud iets uit te stellen.
- Uitgangspunt bij clustering is dat er geen kapitaalvernietiging ontstaat. De relatief nieuwe toestellen (jonger dan 10 jaar) die nog prima 5 jaar mee kunnen moeten worden meegenomen in de herinrichting óf verplaatst worden naar een andere speelterrein.
- Bij locaties waar de vaste ondergrond aanleiding geeft voor vervanging moet kritisch worden gekeken of behoud van de toestellen zinvol is (anders kapitaalvernietiging).

6.3 Aanleg ondergronden

Bij de inrichting van nieuwe speelterreinen is de keuze van de ondergrond bepalend voor het uit te voeren beheer. De komende jaren wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- In de gemeente Duiven wordt vooral zand gebruikt onder speeltoestellen. Zand moet eens in de drie tot maximaal vijf jaar gezeefd worden.
- Onder lage toestellen (valhoogte tot 1,5m) volstaat gras als ondergrond.
- Kunstmatige ondergronden als rubber (tegels of giet) en kunstgras worden liever niet toegepast, mits vanuit de locatie andere ondergronden niet praktisch zijn (bodemkwaliteit bijv.).

6.4 Duurzame keuzes

Wanneer gebruik wordt gemaakt van nieuwe materialen en toestellen maakt de gemeente daarin duurzame keuzes. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met duurzame ondergronden zoals gras, boomschors en zand. Indien mogelijk komen deze van een lokale bron. Wanneer er gewerkt wordt met een kunstondergrond hebben circulaire materialen de voorkeur. Een giet-rubbervloer met een bovenlaag van EPDM (pak's-vrij) is duurzamer dan kunstgras. Deze is beter recyclebaar, slijtvaster, heeft een langere levensduur en zorgt daarmee voor minder plastic in het milieu. Wanneer gekozen wordt voor een nieuw toestel werken we met duurzaam verkregen hout of met stalen of kunststof toestellen. Deze laatste gaan lang mee en het materiaal kan gerecycled worden na afschrijving.

6.5 Communicatie

Aanbevolen wordt om, zeker in het begin, duidelijk te communiceren wat de plannen zijn en hoe de uitvoering bijdraagt aan een diverser speelaanbod. Wijkraden en gebiedsteams hebben een belangrijke rol in de communicatie hierover naar bewoners. Het is belangrijk dat bewoners, en vooral kinderen de kans krijgen om mee te denken, zowel bij de grotere als kleinere speelplaatsen. Ook de kinderraad en kinderburgemeester wroden hierbij betrokken.

Na oplevering van de uitgevoerde werkzaam-heden is het belangrijk om de resultaten ook terug te koppelen richting inwoners. Goede voorbeelden uit de eigen gemeente zorgen voor een positief effect op andere wijken.

6.6 Samenwerking en inspraak

Eén van de opgestelde spelregel (zie hoofdstuk 4.3) gaat over het betrekken van bewoners bij de uitvoering. Dit is niet alleen belangrijk voor het verkrijgen van draagvlak, maar leidt vaak ook tot creatieve, nieuwe en verrassende oplossingen!

- Bij herinrichting van zowel grote als kleine speelterreinen worden bewoners (vooral kinderen) betrokken en kunnen zij meedenken en-beslissen over het ontwerp. De vorm van inspraak kan per locatie/wijk verschillen.
- Wijkraden en gebiedsteams kunnen bij de herinrichting van speelterreinen en het inventariseren van initiatieven een belangrijke rol spelen in de communicatie naar bewoners en de organisatie van inspraakbijeenkomsten op zich nemen.
- Als bij de herinrichting van een kleinere (aanvullende) speelplek gekozen wordt voor een omvorming naar speelgroen, een boomgaard of andere vormen van afwijkend openbaar groen, wordt het beheer ervan, in lijn met het coalitie-akkoord bij bewoners gelaten (adoptie). Bij dergelijke initiatieven is draagvlak belangrijk. De gemeente hanteert hierbij dat het initiatief door minimaal 5 participanten ondersteund moet worden en dat direct omwonenden worden betrokken.
- Als bij de voorgestelde omvorming van een kleinere speelplek blijkt dat er geen gedragen initiatief of betrokkenheid vanuit de omwonenden is, kan de plek ook eenvoudig worden dichtgestraat of worden ingezaaid met gras. Wel wordt geadviseerd de plekken altijd beschikbaar te houden als speelruimte.
- Bij sportplekken wordt de inrichting afgestemd met sporters/gebruikers, zo wordt de kans op kapitaalvernietiging beperkt door geen kostbare voorzieningen aan te leggen die uiteindelijk niet of beperkt worden gebruikt.
- In wijken met scholen kan bij de inrichting van speelterreinen samengewerkt worden met de betreffende school. Zo kan de inrichting worden afgestemd met het schoolplein zodat beiden van toegevoegde waarde zijn voor de wijk.
- Bewonersinitiatieven voor spelen en of sporten buiten de bestaande speelterreinen worden elk afzonderlijk beoordeeld. Er wordt gekeken of en hoe het initiatief past binnen dit plan. In het uitvoeringsplan is geen extra budget opgenomen voor speel- of sportinitiatieven buiten de bestaande locaties. Wanneer toch een nieuwe locatie wordt gerealiseerd, zal moeten worden afgewogen of dit in de betreffende buurt nodig is en bij voorkeur gebeuren zonder speeltoestellen, maar met speel- en beweegaanleidingen. Het wisselen van locaties kan ook een optie zijn (een plek aanleggen, een opheffen). Om kapitaalvernietiging te voorkomen worden er geen toestellen weggehaald die nog niet aan hte einde van de levensduur zijn.
- Samenwerking is niet alleen belangrijk met bewoners, ook ambtelijk is het nodig om inrichting en beheer integraal op te pakken. Dit is bijvoorbeeld belangrijk bij avontuurlijke groene speelerreinen waar aangepast beheer noodzakelijk. In het teken van een beweegvriendelijke leefomgeving is het ook belangrijk om de beleidsterrein als sport en sociaal domein te betrekken de herinrichting van speel- en sportplekken.

6.7 Risico's bij uitvoering

Op 21 speelterreinen wordt een ingreep voorgesteld waarbij geen toestellen worden terug geplaatst. In combinatie met de gestelde kaders levert dit de volgende risico's op:

Weerstand tegen ambities en uitvoering

Het is mogelijk dat bewoners zich niet kunnen vinden in de voorgestelde ingreep en het bijvoorbeeld niet zien zitten dat de plek voor hun deur wordt omgevormd zonder toestellen. Het is daarom belangrijk dat de boodschap breder wordt getrokken dan alleen plekniveau en dat duidelijk wordt gecommuniceerd wat de beweegredenen zijn voor de voorgestelde ingrepen. Het gaat hierbij ook niet om het verwijderen van zoveel mogelijk toestellen, maar juist om het vergroten van de variatie en speelwaarde op wijkniveau.

Hoge verwachtingen

Als bewoners wordt gevraagd om mee te denken, wordt dit ook als kans gezien om wensen door te geven aan de gemeente. Dit is prima, maar het is belangrijk om vooraf aan het participatietraject te weten welke (financiële) ruimte er is voor (aanvullende) wensen zodat er tijdens een inspraaktraject geen beloftes worden gedaan die achteraf lastig of niet uit te voeren zijn. Door vooraf duidelijke kaders bij bewoners aan te geven wordt dit eenvoudig ondervangen.

Lange termijn uitvoering
Op de uitvoeringskaart (zie pagina 18) staan de voorgestelde ingrepen voor de komende 20 jaar. Het is natuurlijk mogelijk dat door nieuwe inzichten, budgetten of de samenstelling in de wijk, de behoefte m.b.t. de speelruimte binnen die periode veranderd.

Een constant uitgangspunt is wel dat speelruimte altijd behouden moet blijven, ook wanneer hier geen toestellen meer staan. Zo blijft deze ruimte altijd beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen en initiatieven.

Voor speelterreinen die pas 5 jaar na het opstellen van dit uitvoeringsplan aan de beurt zijn is het advies om opnieuw te bekijken of de voorgestelde ingrepen nog aansluiten bij de wijk. Bijvoorbeeld door een wandeling met bewoners/kinderen.

Als tussentijds meer budget beschikbaar komt, wordt geadviseerd dit in te zetten op de centrale speelterreinen. Zo kan daar nog meer uitdaging worden aangeboden voor de hele wijk of zelfs gemeente.

6.8 Samenspelen

Hoe klein of groot de groep ook is, iedereen moet mee kunnen doen. Mensen met een beperking hebben op dit moment maar weinig kans om buiten te spelen, bewegen en anderen te ontmoeten. Nog meer dan andere inwoners lopen zij tegen sociale en fysieke drempels aan waardoor zij maar weinig in de eigen wijk buiten zijn. Door in de directe woonomgeving al in te zetten op plekken voor iedereen, kan samen spelen en dus inclusie al vanaf jonge leeftijd worden gestimuleerd. Dit vergt soms enige aanpassingen aan een speelplek, maar belangrijk is dat er vooral niet gedacht moet worden in speciale toestellen in een aparte hoek. Het gaat immers vooral om samenspel en inclusiviteit. Om dit belang te benadrukken is eind 2019 ook het SamenSpeelAkkoord getekend door onder andere de branchevereniging Spelen en Bewegen en het ministerie van VWS. In dit akkoord laten de ondertekenaars zien gezamenlijk op te trekken om samen spelen voor alle kinderen mogelijk te maken en roepen ze gemeentes op om hier ook aan mee te doen. Ter inspiratie voor toepassing van het Samenspeelakkoord heeft de VNG een bundel uitgebracht “Aan de slag met samenspelen” (VNG: 2019). Hierin wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde 100-70-50-richtlijn voor goede samenspeelplekken:

- Een kind of inwoners met een handicap moet zich 100% welkom voelen.
- 70% van de speelplek moet voor iedereen toegankelijk zijn (paden, ondergronden)
- 50% van de speelaanleidingen moet bespeelbaar zijn voor ieder kind.

Deze richtlijn is geen verplichting, maar een voorbeeld van hoe toegankelijkheid in de openbare speelruimte kan worden toegepast. Het gaat daarbij dus om meer dan alleen het plaatsen van rolstoelvriendelijke speeltoestellen.

Bijlagen

B1 - Nationale wetgeving

Er bestaat geen wettelijke verplichting voor gemeentes om speelplaatsen aan te leggen. Buitenspelen zelf is wel (en niet voor niets) een recht! Jeugdigen hebben net als volwassenen behoefte aan en recht op mogelijkheden om te ontspannen en te recreëren. Dit recht is vastgelegd in artikel 31 van het Internationale Verdrag voor De Rechten van het Kind, dat in 1995 door de Nederlandse overheid is geratificeerd.

"Artikel 31 van de Rechten van het Kind (VN): Het kind heeft recht op rust en vrije tijd, om te spelen en op recreatie, en om deel te nemen aan kunst en cultuur."

Het voorzien in formele speelplaatsen is een aanbeveling om buitenspelen te faciliteren en te stimuleren. Een gemeente is vrij om hier invulling aan te geven. Voor de inrichting van de formele speelplaatsen is wel specifieke wetgeving vastgesteld in de vorm van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). Hierin staat onder andere:

- Iedereen die te maken heeft met de ontwikkeling, het beheer of de (veiligheid) inspecties van speelruimte en-toestellen moet zich aan het WAS houden.
- In het WAS staat dat speelplaatsen en de toestellen veilig moeten zijn, bij plaatsing en in beheer.
- Hierbij wordt verwezen naar de Europese normen voor speeltoestellen (o.a. EN 1176). Als een toestel voldoet aan de gestelde normen, wordt verondersteld dat het toestel veilig is. Een producent of beheerder kan ook op een andere wijze voldoen aan het vereiste veiligheidsniveau (bijvoorbeeld door een risicoanalyse uit te laten voeren). Dit dient dan wel te worden geregistreerd.
- Om tijdens de levensduur van een speelplaats te voldoen aan het WAS moeten toestellen periodiek geïnspecteerd en goed onderhouden worden.
- Van elke speelplaats en elk speeltoestel moet een registratie bijgehouden worden van de inspecties en het onderhoud maar ook van o.a. reparaties en ongevallen.

B2 - Schijf van Vijf voor Buitenspelen

Tijdens het onderzoekstraject is vooral gekeken naar de diversiteit van het speelruimte-aanbod. Hierin werd gebruik gemaakt van de Schijf van Vijf voor Buitenspelen. Deze gaat uit van een divers aanbod aan openbare speel- en sportruimte. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende vijf elementen: traditionele speelplek, beweegplek (trapveldje), bespeelbare verharding ('t pleintje), bespeelbaar groen (vieze knieën) en eventueel aanvullend speelroutes om de verschillende speelvormen beter bereikbaar (en vindbaar) te maken.

Als de vijf elementen aanwezig zijn binnen de bewegingsvrijheid van een kind (de grenzen van de speelbuurt), is er sprake van een rijk en gevarieerd aanbod. De verschillende speelvormen mogen verspreid worden over de speelbuurt, maar kunnen ook samenvallen op een centrale buurt- of dorpspeelplek.

De barrières (hoofdwegen, watergangen etc.) zijn in beeld gebracht en met kinderen is bewust gesproken over zowel de formele (in beheer van de gemeente) als ook de informele, vrije speelruimte (overige openbare ruimte). Deze analyse is van belang voor een juiste beoordeling van de speelruimte. Een wijk met goede mogelijkheden om op straat of in het groen te spelen, verlangt heel wat anders van formele speelplaatsen dan een wijk waarin het spelen op straat beperkt is door een hoge parkeerdruk, smalle straatjes of het ontbreken van (speel)groen.

Traditionele speelplek
De meer 'reguliere' speelplek met speeltoestellen als een wip, glijbaan en schommel.

Sportplek
Spelend sporten: bijvoorbeeld voetbal, korfbal, tennis, basketbal, skaten, crossbaantjes, freerunning en stepbaantjes.

Natuurlijk spelen (ravotplek)
Bewust als speelplek ingericht groen. Heuvels, bosjes, bomen en gras; spelen met zand, water en los materiaal.

Pleintje
Autovrij (verkeers)pleintje of superbrede stoep waar kinderen zelf spel kunnen bedenken met lijnen, bollen, kleur en andere speelaanleidingen

Speelroute
Een kindvriendelijke en veilige route door de buurt die belangrijke (speel)locaties met elkaar verbindt al dan niet met speelaanleidingen.

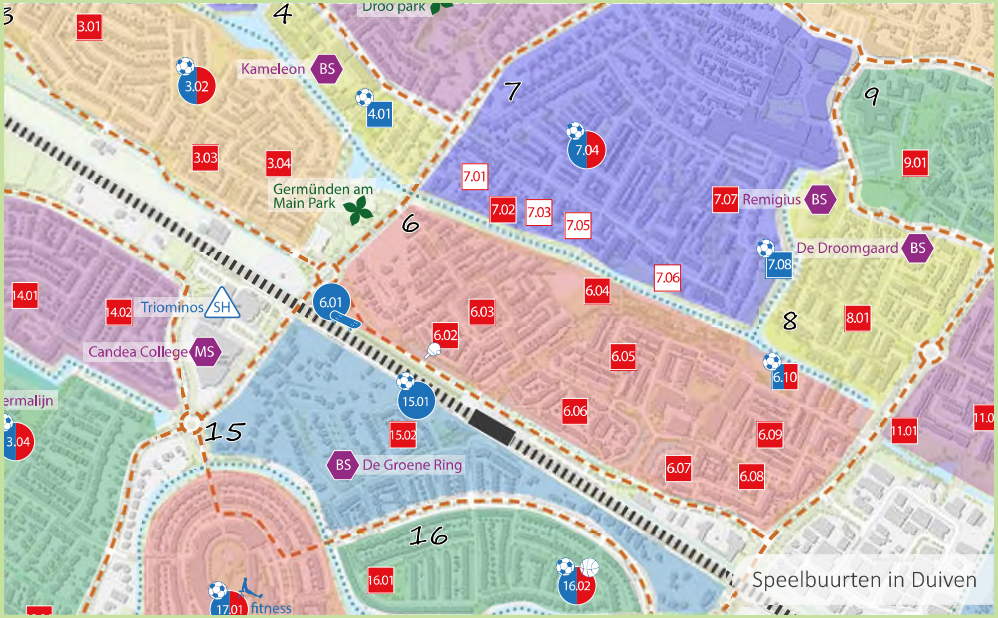
B3 -De speelbuurt

Om het belang van een formele speelplek goed in te kunnen schatten wordt in het onderzoek naar de bespeelbaarheid van **speelbuurten** gekeken. Dit is het deel van een wijk waarin kinderen van 5/6 tot 10/11 jaar zich vrij kunnen bewegen. Drukke wegen, watergangen, spoorlijnen maar ook industriegebieden of parken zijn **barrières** voor kinderen. Een speelbuurtgrens is soms ook vooral een niet-fysieke afspraak. Kinderen komen of mogen dan simpelweg niet uit hun eigen buurtje. Op de kaarten staan de speelplekken genummerd per speelbuurt.

De speelbuurt is het gebied waarin steeds moet worden gekeken of het aanbod bijdraagt aan goede speelruimte. Wat nodig is voor een goede speelbuurt, is afhankelijk van de omvang en het karakter van de speelbuurt. Van belang is met name de hoeveelheid en diversiteit aan speelmogelijkheden en uitdaging binnen een speelbuurt. Kunnen kinderen zich hier goed vermaken? Om de speelruimte te beoordelen zijn daarom in elke wijk de barrières ingetekend. In uitvoeringsplannen en adviezen kan vervolgens aangegeven worden welke plekken essentieel zijn om te behouden en waar een uitbreiding nodig is. Hierbij worden de volgende vier (voorlopige)kaders gehanteerd:

- **A.** Elke speelbuurt moet tenminste één goede buurtspeelplek hebben (actieradius 400 meter) of als het niet mogelijk is;
- **B.** Een netwerk van (goede) kleinere speelplekken met een actieradius van 100 tot 200m.
- **C.** In goed bespeelbare buurten (brede stoepen, lage parkeerdruk, voldoende bespeelbaar groen, weinig barrières) is het niet noodzakelijk om te voorzien in aanvullende speelplekken, kinderen kunnen in principe de centrale buurtspeelplek bereiken.
- **D.** In buurten die minder goed bespeelbaar zijn, is het wél nodig om te voorzien in zowel de buurtspeelplek als een netwerk van kleinere speelplekken.

Naast de speelplekken in de speelbuurt zijn er in soms ook grote speelplekken met een aanbod voor de hele wijk. Hoewel deze voor omliggende woningen ook als buurtspeelplek kunnen functioneren, zijn zij in sommige gevallen bewust bedoeld voor een specifieke doelgroep verspreid over de gehele gemeente (bv. dagrecreatie bij de kinderboerderij in het Hosterpark). Als de ligging (bv. buiten de speelbuurt) of het aanbod (bv. alleen voor skaters) niet voldoen voor een speelbuurt, kunnen de grote plekken niet meetellen voor de kaders van speelbuurten hierboven.

B4 - Uitvoeringsprogramma

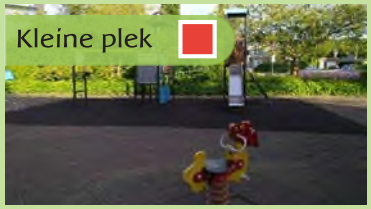
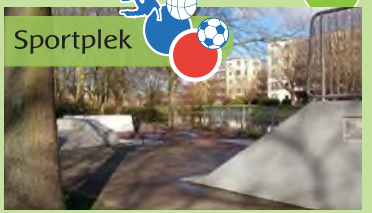
Richtbedragen voor herinrichting

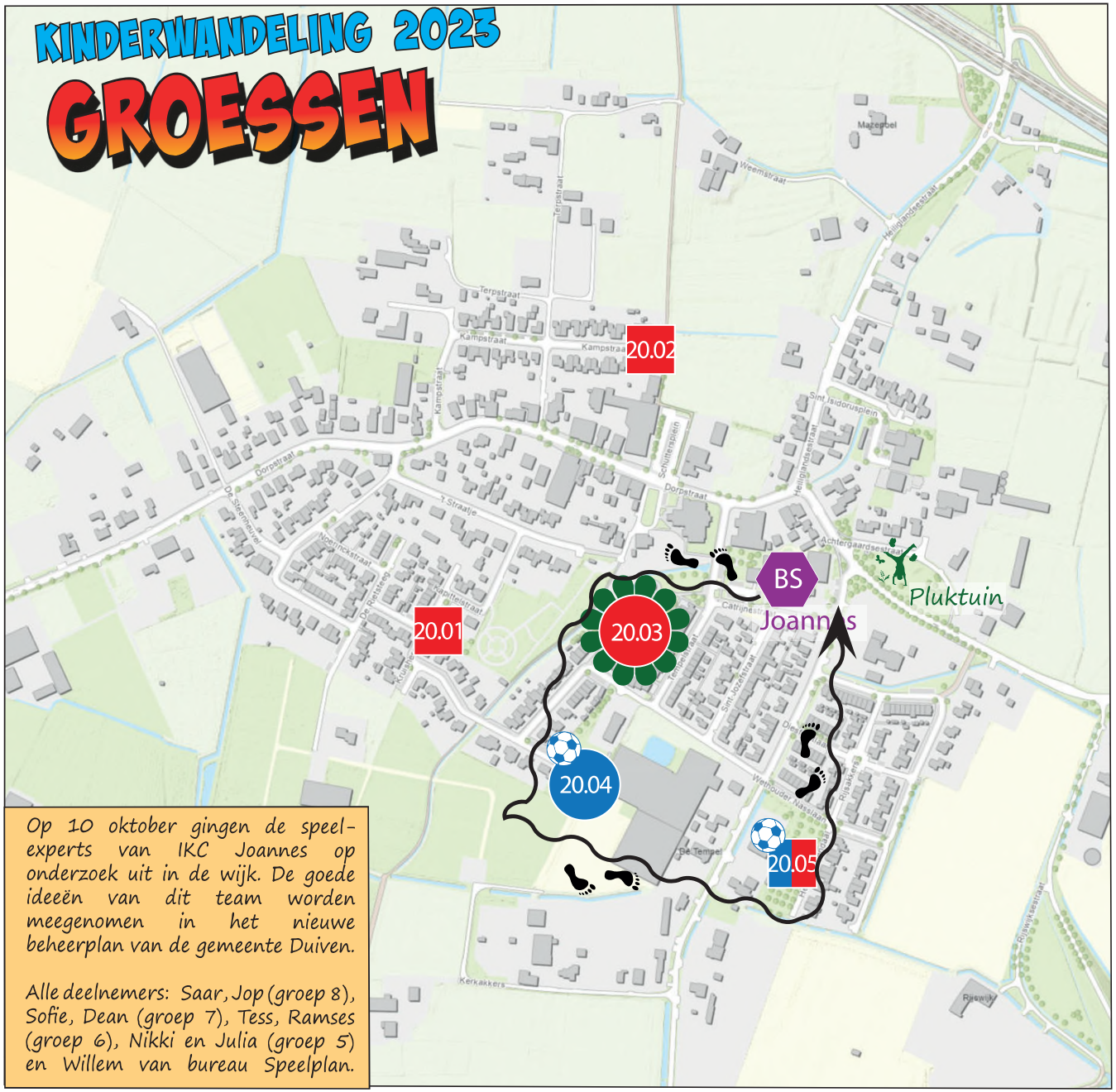
Om te bepalen hoe hoog het benodigde herinrichtingsbudget is voor de voorgestelde ingrepen in het uitvoeringsplan, wordt er gekeken naar richtbedragen voor herinrichting per type speelplaats. Hierbij wordt rekening gehouden met zowel de herinrichting als ontruiming van de plekken, inclusief grondwerk, verhardingen, groen en eventueel straatmeubilair.

- Kleine plekken: € 25.000,- tot € 35.000,-
- Buurtplekken: € 55.000,- tot € 65.000,-
- Wijkplekken: € 90.000,- of meer
- Sportplekken: € 5.000,- tot € 15.000,-
- Speelplaats zonder toestellen (basisbudget): € 10.000,-

Bijlage B5 - Inrichtingskenmerken type plekken

Bij de huidige locaties gelden de onderstaande eigenschappen als kenmerken, in ontwikkelgebieden als inrichtingseisen.

Type plek	Gemeente	Buurtplek	Kleine plek	Omvormplek	Sportplek
					
Doelgroep en bereik	0-100 jaar, 1 plek voor de gemeente	0-14 jaar, omliggende buurt, minimaal 1 per speelbuurt, binnen 400 m van de woning, 1 per 150 woningen	vaak jongere doelgroep (0-9 jaar), omwonenden, aanvulling op buurtplekken binnen 200 m van woning, 1 per 50 woningen	direct omwonenden (0-100 jaar)	kinderen, jongeren, volwassenen en senioren (10-100 jaar), kleine plek per buurt, grote per dorp
Richtbedrag	ca. € 130.000,-	ca. € 60.000,-	ca. € 30.000,-	ca. € 10.000,-	afhankelijk van inrichting
Ruimte	5.000-10.000 m2, centrale plek	ca. 3.000 m2, centrale plek	ca. 500 m2, meer besloten plek	ruimte blijft beschikbaar voor spelen in toekomst	ruimte afhankelijk van sport
Functie	spelen, bewegen en ontmoeten	spelen, bewegen en ontmoeten	spelen	spelen/ontmoeten	bewegen en ontmoeten
Inrichting	uitdagende, unieke toestellen in de gemeente, minimaal 8 verschillende beweegvormen, groene recreatieruimte	uitdagende toestellen, sport, omliggend bespeelbaar groen, speelaanleidingen, minimaal 4 verschillende beweegvormen	passend bij doelgroep en wensen bewoners	minimale inrichting, geen toestellen, bespeelbaar groen (of verharding), andere wensen bewoners	volwaardige inrichting voor samensporten
Voorzieningen	zitmogelijkheden, afvalbakken, rookvrij, veilige toegangen, verlichting en eventueel watertappunten	zitmogelijkheden en afvalbakken, rookvrij	geen extra voorzieningen, rookvrij	geen extra voorzieningen	zitmogelijkheden, afvalbakken, rookvrij en evt. JOP
Inclusief	bereikbaar, toegankelijk en bespeelbaar (100-70-50-richtlijn), in samenwerking met doelgroep	bereikbaar en toegankelijk, toestellen deels bespeelbaar	inclusiviteit niet noodzakelijk	inclusiviteit niet noodzakelijk	grote plek inclusief (100-70-50-richtlijn) in samenwerking met doelgroep
Participatie	1. Per speelbuurt 2. Dorpbreed inventariseren en communiceren	Bewoners speelbuurt beoordelen inrichting en geeft extra initiatieven aan.	Omwonenden grotere inspraak op inrichting	Omwonenden grotere inspraak op inrichting en mogelijk rol in onderhoud	1. Met omwonenden 2. Met doelgroep afstemmen (gebruikersgroepen).
Materialen	robuuste toestellen, speelaanleidingen, deels toegankelijke ondergronden, schaduw en zon	robuuste toestellen, deels toegankelijke ondergronden, speelaanleidingen, schaduw, vergroening	waar mogelijk vergroening, grasondergronden	waar mogelijk vergroening	voldoende beschutting en afwatering

Op 10 oktober gingen de speel-experts van IKC Joannes op onderzoek uit in de wijk. De goede ideeën van dit team worden meegenomen in het nieuwe beheerplan van de gemeente Duiven.

Alle deelnemers: Saar, Jop (groep 8), Sofie, Dean (groep 7), Tess, Ramses (groep 6), Nikki en Julia (groep 5) en Willem van bureau Speelplan.

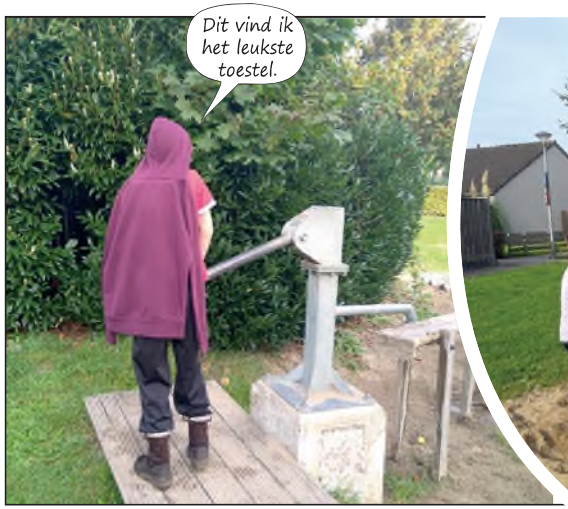
De wandeling begon bij het schoolplein van IKC Joannes. Dit is een leuk schoolplein waar je ook na schooltijd kan spelen. De leerlingen gaven aan dat er tegenwoordig veel hangjeugd is op het schoolplein.

Vervolgens lopen we naar de meest favoriete speelplek, de **Tempelstraat (20.03)**. Een fijne, ruime plek om te chillen. De meeste leerlingen vinden de toestellen leuk genoeg, maar een deel wil hogere klimtoestellen of een voetbalkooi.

Op naar de volgende plek, de voetbalkooi aan de **Kruisherenstraat (20.04)**. Op dit moment staat de kooi er nog, maar binnenkort komen hier huizen te staan. De leerlingen zijn tevreden met de kooi.

Ten slotte lopen we naar de **Wethouder Nasslaan (20.06)**, een leuke, ruime speelpek met natuurlijke speelelementen.

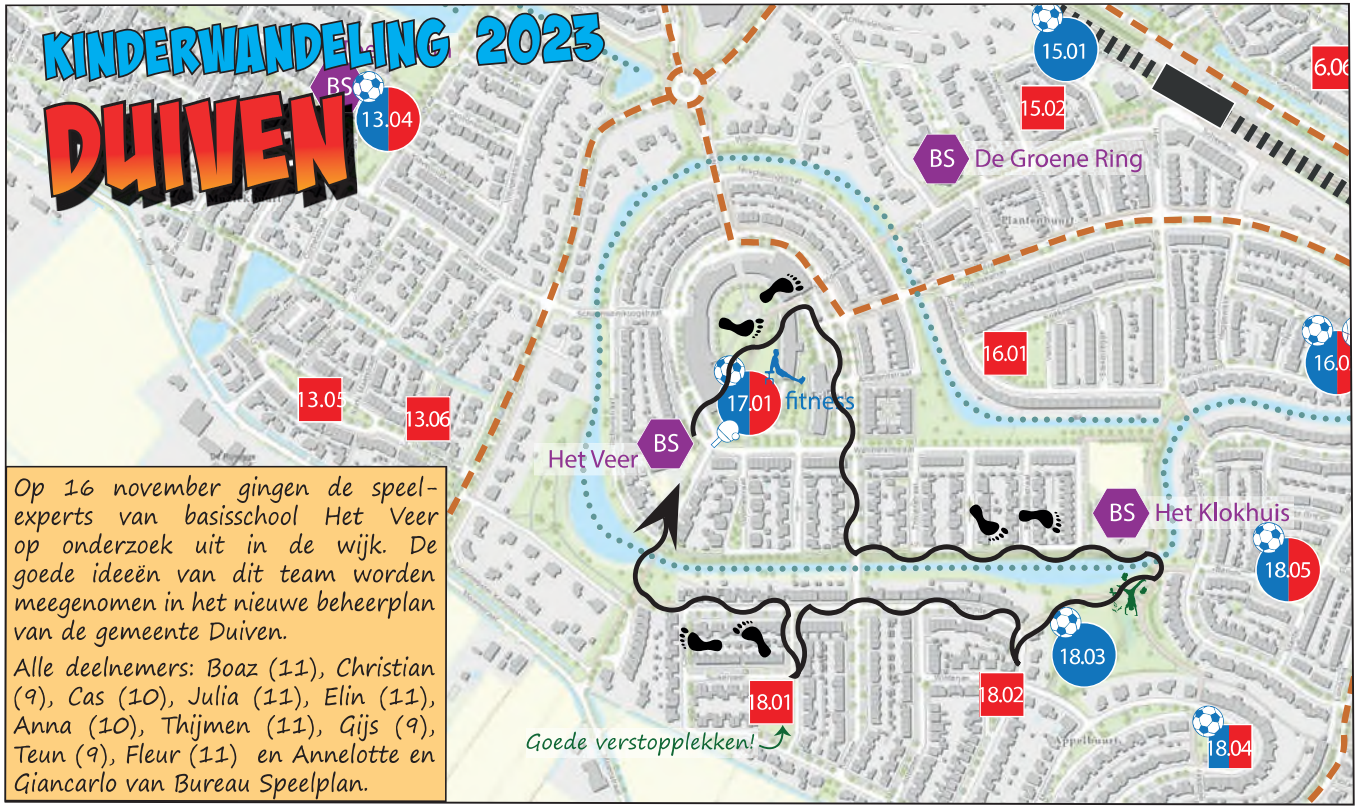

Conclusie

De leerlingen van IKC Joannes vinden dat er (meer dan) genoeg speelplekken zijn. De speelplekken kunnen wel wat uitdagender ingericht worden, bijvoorbeeld met een kabelbaan of met klimmogelijkheden. Qua sport zou een basketbalveld of een pannakooi tof zijn!

Bedankt voor de leuke samenwerking en tot ziens!

EINDE

Op 16 november gingen de speel-experts van basisschool Het Veer op onderzoek uit in de wijk. De goede ideeën van dit team worden meegenomen in het nieuwe beheerplan van de gemeente Duiven.

Alle deelnemers: Boaz (11), Christian (9), Cas (10), Julia (11), Elin (11), Anna (10), Thijmen (11), Gijs (9), Teun (9), Fleur (11) en Annelotte en Giancarlo van Bureau Speelplan.

We begonnen de wandeling op het **schoolplein van IKC Het Veer**. Het is een nieuw plein met veel groen. Kinderen spelen graag op het plein en het is de meest favoriete plek om te voetballen in de buurt.

De speel- en sportplek **Eilandplein (17.01)** bezoeken we daarna. Het weer maakt veel van de plekken niet zo goed bespeelbaar.

Vervolgens lopen we naar de speelplek **Conference/Suikerpeer (18.01)**.

Schommelen is onder de meisjes favoriet...

...maar eigenlijk is iedereen wel voor wat avontuur te porren!

De speelplek **Brederode (18.02)** ligt verstopt.

Sportplek **Winterjan (18.03)** vinden de kinderen niet erg aantrekkelijk.

De bosjes en de heuvels zijn leuker dan het voetbalveld.

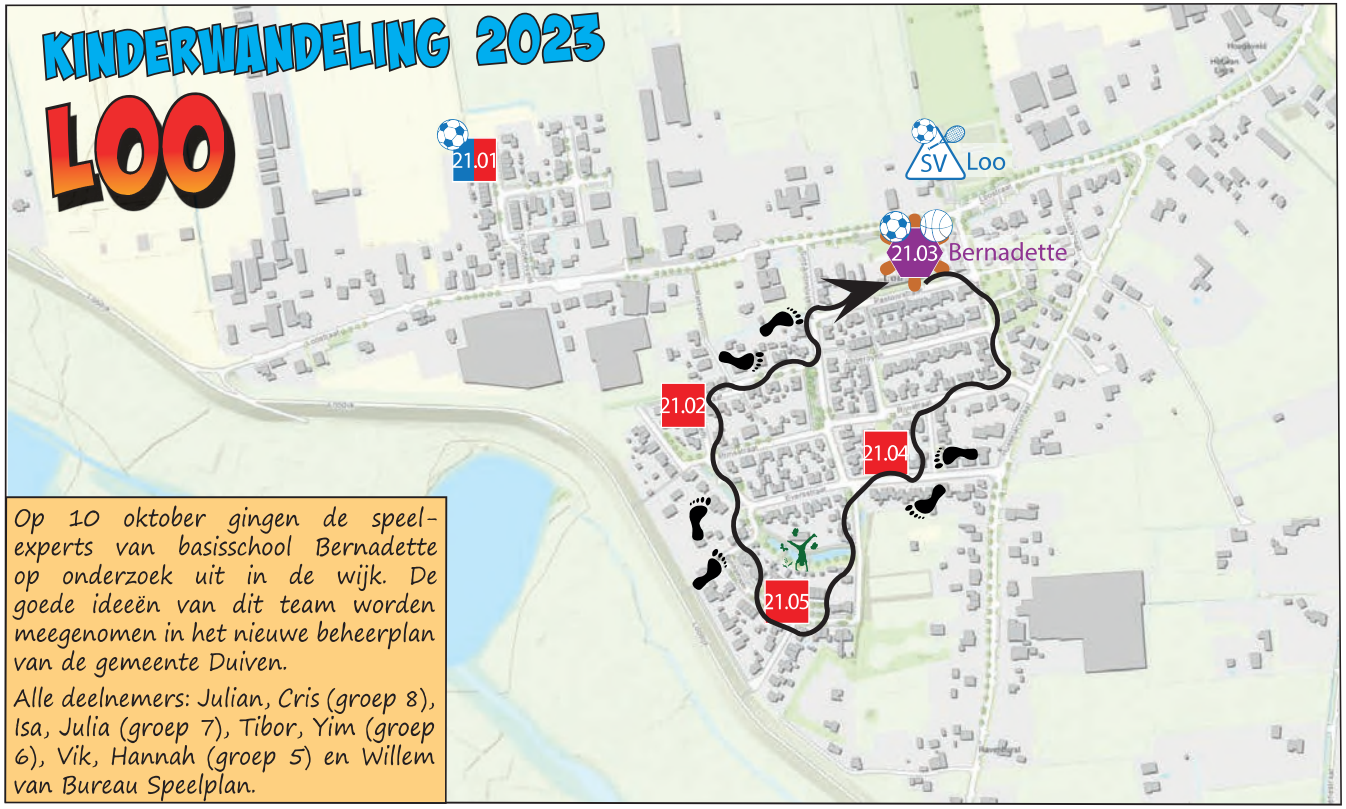

Bosjeduiken is ook een leuk spelletje.

Terug bij het schoolplein, vinden de kinderen de speelplekken leuk, maar niet echt spannend. Het meest geliefd zijn de skatebaan, voetballen, kabelbaan en schommel (grotere toestellen). De kinderen missen een goede klimboom en uitdagende speelplekken (6+ jaar). Ze mogen in heel Duiven komen, ook boven het spoor. Holsterpark bij de kinderboerderij is bekend, maar er is veel afval en het kan uitdagender voor oudere kinderen. **Tot zover de ontdekkingen tijdens de kinderwandeling in Duiven. Tot speels!**

EINDE

Op 10 oktober gingen de speel-experts van basisschool Bernadette op onderzoek uit in de wijk. De goede ideeën van dit team worden meegenomen in het nieuwe beheerplan van de gemeente Duiven.

Alle deelnemers: Julian, Cris (groep 8), Isa, Julia (groep 7), Tibor, Yim (groep 6), Vik, Hannah (groep 5) en Willem van Bureau Speelplan.

We begonnen de wandeling op het **schoolplein van Basisschool Bernadette.** Dit schoolplein is in 2018 gerenoveerd. De leerlingen zijn zeer tevreden met het schoolplein. Er is een divers aanbod voor jong en oud.

Vervolgens lopen we naar de speelplek aan de **Everstraat (21.04)**.

De speelplek aan de **Binnenwei (21.05)** heeft ook leuke dingen om te doen.

De ligschommel is het leukst. Als je heel hard draait, kun je zelfs over de kop!

Ten slotte lopen we langs de speelplek aan **'t Grieth (21.02)**. Volgens de leerlingen is dit de minste speelplek van de buurt: niet uitdagende toestellen en veel onkruid.

Het voetbalveldje wordt ook weinig gebruikt. Dit komt waarschijnlijk omdat de goals te klein zijn. De leerlingen zouden het leuk vinden als er ook wat meer natuurlijke speelmogelijkheden zouden zijn.

Conclusie: De leerlingen vinden de speelplekken leuk, maar niet echt spannend. Meer (uitdagende) klimtoestellen zijn gewenst. Qua sport is er behoefte aan volleybal, basketbal en voetbal.

Tot zover de ontdekkingen tijdens de kinderwandeling in Loo. Tot speels!

EINDE